

eeling
ÜHENDAME ENERGIAD

Majandusaasta aruanne 2010

elearning
ÜHENDAME ENERGIAD

Majandusaasta aruanne **2010**

“

Eesti on üks Euroopa väiksemaid riike. Oma 45000 ruutkilomeetri ja poolelise miljoni elanikuga mahume suurriikide peopesale. Kuid oma kultuuri ja ajaloo poolest kuulume me Euroopasse. Elering ühendab Euroopaga ka Eesti elektrisüsteemi.

Eleringi majandusaasta aruande tegevusaruanne

Eleringi lühitutvustus.....	6
Juhatuse esimehe pöördumine	8
Eesti elektrisüsteemi võtmenäitajad	12
Majandusaasta kokkuvõte	14
Elektrivõrgu arendamine.....	18
Elektrituru areng	22
Eesti elektrisüsteemi reaalajas juhtimine.....	26
Teadus- ja arendustegevus Eleringis.....	28
Euroopa Liidu kliima- ja keskkonnapoliitika ning Eleringi tegevused.....	32
Elering ja ühiskond	34
Hea ühingujuhtimine.....	38
Raamatupidamise aastaaruanne.....	46

Eleringi lühitutvustus

Meie väärtused

Vastutustunne

Tajume oma vastutust Eesti rahva elektrienergia varustamise ees. Samuti vastutame kõikide elektrituru osaliste ees Eesti elektrisüsteemi kui terviku toimimise eest igal ajahetkel.

Võrdne kohtlemine

Elering loob tingimused elektrituru toimimiseks. Energia vaba liikumine on võimalik ainult juhul, kui kõiki energiaturu osalisi koheldakse võrdselt. Seepärast tagab Elering elektrituru osalistele - tootjatele, müüjatele ja vahendajatele - võrdsed tingimused.

Pühendumus

Peame tähtsaks igäihe pühendumist oma rolli täitmisele. Pühendumine toob kaasa jätkuva püüdluse arengu järele ja hoiab ära paigalseisu. Nii suudame üheskoos täita oma lubaduse Eesti rahva ees: tagada energia varustuskindlus.

Elering on Eesti elektrisüsteemi selgroog

Elering on sõltumatu ja iseseisev Eesti elektrisüsteemihaldur, mille peamiseks ülesandeks on kindlustada Eesti tarbijatele igal ajahetkel kvaliteetne elektrivarustus.

Varustuskindluse kui elutähtsa teenuse toimepidevuse kindlustamiseks peab Elering üleval ja arendab siseriiklikku ülekandevõrku ja välisühendusi. Elering juhib reaalajas Eesti elektrisüsteemi, tagades ülekandevõrgu toimimise ning tasakaalu tootmise ja tarbimise vahel. See tähendab pidevaid kiireid ja kompetentseid otsuseid elektrisüsteemi stabiilse talitluse tagamiseks.

Pikaajalise varustuskindluse ja energiajulgeoleku tagamiseks töötame eesmärgiga ühendada tänased Euroopast isoleeritud energiaturud ülejäänud Euroopaga. Eleringi jaoks tähendab see Eesti elektrisüsteemi Venemaa omast lahtiühendamist ning lõimumist Kesk-Euroopa elektrisüsteemiga.

Meie tegutsemise keskne taustsüsteem on avatud elektriturg. Teame oma vastutust elektrituru toimimise tagamisel ja kindlustame kõikidele elektrituru osalistele - tootjatele, müüjatele, jaotusvõrkudele ja bilansihalduritele - võrdse kohtlemise. Usume, et tarbijatel peab olema võimalus ja vabadus valida, kellelt oma elekter osta. Me töötame selle nimel, et meie tootjatel oleks piirangutevaba ligipääs Põhja-Euroopa turule ning sealsetel tootjatel võimalus müüa energiat Balti turule.

VISIOON 2020

Elering on innovatiivne regionaalse energia-varustuskindluse eestvedaja.

MISSIOON 2020

Elering vastutab Eesti elektrisüsteemi kui terviku toimimise eest, et igal ajahetkel oleks tagatud tarbijatele nõuetekohase kvaliteediga elektrivarustus. Selleks, et anda tarbijatele suurem võimalus valida tarnijaid ja tarnijatele võimalus vabalt teenindada oma tarbijaid, ehitame koostöös Euroopa teiste süsteemihalduritega Euroopa Liidu ühtset elektrivõrku ja elektriturgu.

Investeeringud ülepiirilistesse ühendustesse, mis tagavad takistusteta elektri liikumise naabersüsteemide ja -turgude vahel, moodustavad olulise osa meie investeerimiskavast.

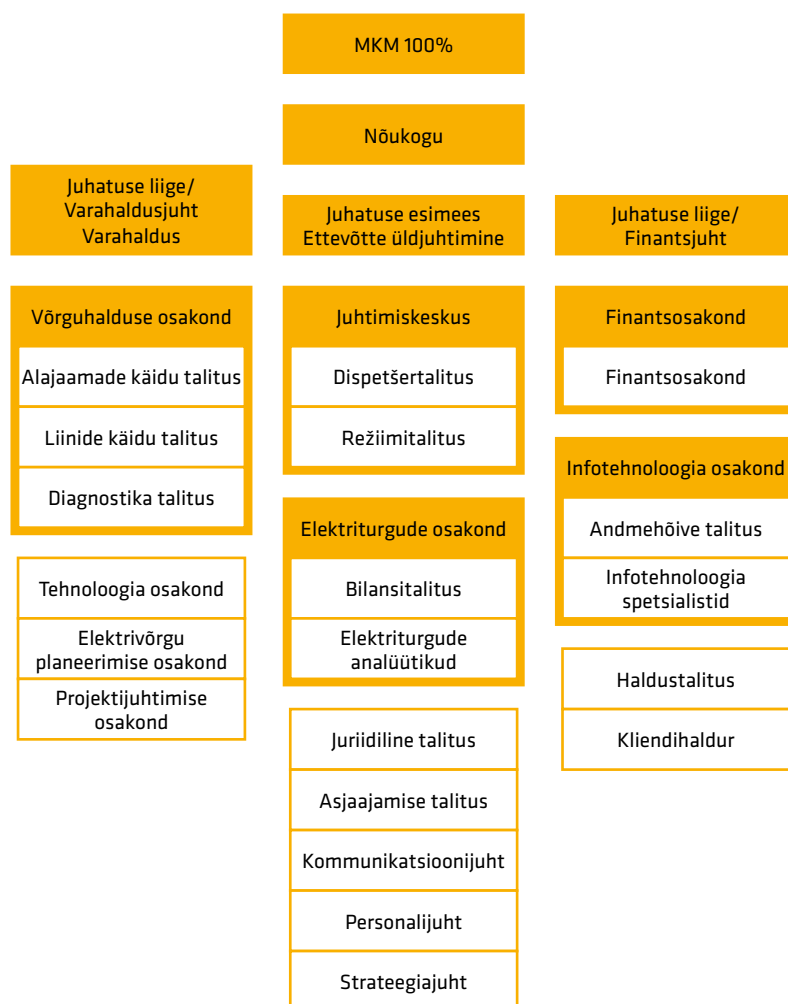
Eleringile seadusega pandud vastutusrikas ülesanne ja riiklik omandisuhe täiendavad ootuseid ühingu tegevuse läbipaistvusele. Seetõttu suhtume kõrgendatud vastutustunde ja tõsidusega oma tegevusnäitajate kohta info avaldamisesse. Eesti elektrisüsteemihaldurina teavitame avalikkust nii meie elektrisüsteemi igapäevasest toimimisest kui panustame arutelusse Eesti energeetika strateegiliste valikute üle.

Elering

tagab igal ajahetkel elektrisüsteemi töökindluse.

Strateegilised eesmärgid:

- tagada tarbijatele igal ajahetkel nõuetekohase kvaliteediga energiavarustus
- tagada energia vaba liikumine Eesti elektrisüsteemi sees ja naabersüsteemide vahel
- tagada tarnijatele võimalused efektiivselt teenindada oma tarbijaid ja tarbijatele võimaluse vabalt valida tarnijaid
- tagada majandusliku lisandväärtuse loomine
- tagada organisatsiooniline võimekus, pühendumus ja tõhusus

5 252

km kõrgepinge õhu- ja kaabelliine

150

alajaama

139

töötajat

43

keskmine vanus

350

MW Eesti – ja Soomevahelise EstLink 1 merekaabli võimsus

Ülepiirilised ühendused Soome, Läti ja Venemaaga

“

2010. aasta oli Eleringile aegade edukaim. Suurimaks võiduks peame õnnestunud finantseerimist ja häid majandustulemusi, mis toetavad ettevõtte edasist arengut.

Taavi Veskimägi
juhatuse esimees

Juhatuse esimehe pöördumine

Eleringi on pandud tähele!

Möödunud 2010. aasta oli Eleringile enda iseseisva süsteemihaldurina tõestamise aasta. Meie tulemused kinnitasid üheselt, et otsus eraldada Elering süsteemijuhtimise ja ülekandesüsteemi varadega Eesti Energiast oli õige. Astusime suured sammud edasi tagamaks energiaturgude põhiselt Eesti rahvale energiarustuskindlust nii täna kui tulevikus.

Meie tegevust energeetika kompetentsikeskusena on ühiskonnas tähele pandud. Senine töö on hea alus selleks, et kujundada Eleringist innovaatiline regionaalse energiarustuskindluse eestvedaja kogu Põhja-Balti regioonis. Oleme leidnud hea tasakaalu omanikule lisandväärtuse kasvatamise ja avalike ülesannete vahel. Soovime saavutada äriühingu majanduslikud eesmärgid ning samavõrra panustada aktiivsele osalemisele energeetikapoliitika kujundamise protsessis.

Märk ühingu kasvavast rollist Eesti energiamajanduses on otsus kujundada Elering ümber aktsiaseltsiks. Ühingu aktsiakapitali suuruseks kujuneb 140 miljonit eurot ja bilansimahuks 419 miljonit eurot. Eesti elektrisüsteemi arendamise ja reaajas juhtimise investeerib ettevõtte järgmise viie aastaga kokku ligi 500 miljonit eurot.

Lisaks tavapärastele investeeringutele energiasüsteemi arendamise seisab Eleringil ees strateegiline väljakutse tagada elektrivarustuskindlus Euroopa energiapoliitika eesmärkide raames – liita tänased nn isoleeritud energiasaadused ülejäänud Euroopaga. Elektrimajanduses tähendab see tehnilise valmisoleku saavutamist Balti riikide lahti sidumiseks sünkroontööst Venemaa ja Valgevenega ning liitumist Kesk-Euroopa sünkroonala. Täpse tegevuskava määratlemiseks viiakse Balti riikide, Poola ja Saksamaa süsteemihaldurite poolt 2012. aasta lõpuks läbi täielik Kesk-Euroopaga sünkroonühendamise teostatavuse uuring, mille järel on võimalik täpsemalt määrata projekti rahaline ja ajaline maht.

Euroopa Liidu energiamajanduse visioon – ühtne võrk, ühtne turg - töötab Eesti energiasüsteemi huvides ja sellest arenguvaatest lähtuvalt kujundab Elering ka oma strateegia. Eesti energeetika tuleviku võimalused peituvad energiasüsteemide võrgustumises ja me aitame kaasa sellele, et Eesti elektritarbijad ja -tootjad saaksid sellest arengust kasu. Siinsete tänaste ja tulevaste tootjate-tarbijate huvides peab Elering olema üks energiasüsteemide integratsiooni eestvedajaid. Energiavõrkude ja -turgude liitmine loob eeldused nii elektritootmise arendamiseks, alternatiivse maagaasi tarneahela tekkimiseks kui ka hea hinnaga energia varustuskindluse tagamiseks tarbijale. Usun, et ühtne energiasüsteem loob meie energiamajandusele kvalitatiivselt uue perspektiivi. Euroopa Komisjon on hinnanud, et elektrisüsteemide integreerimine loob võimaluse investeerida kokkuvõttes tootmisvõimsustesse ligi 25% vähem, võrreldes olukorraga, kus investeringud varustuskindluse tagamiseks tuleks teha tänastes ebapiisavalt ühendatud energiasüsteemides.

Uuringud näitavad, et investeeringud ühendatud elektrisüsteemi tootmisvõimsustesse on 25% efektiivsemad kui investeeringud tänaste isoleeritud süsteemide tootmisvõimsustesse. Vaadates energiahindade kiiret kasvutrendi võib tegelik võit osutuda suuremaks.

Esimese pika sammu ühtse Euroopa elektrituruga liitumise suunas astus Eesti just 2010. aasta kevadel, avades 1. aprillist osaliselt elektrituru. Arvestades nii kaubeldavaid koguseid kui kauplemiskoha üldist kõrget usaldusväarsust, on elektribörsi käivitamine Eestis osutunud edulooks. Elering aitab oma teadmiste ja kogemuse baasil igakülgsest kaasa NPSi laienemisele Lätti ja Leetu 2011. aastal, et saaksime 2014. aastast rääkida ühtsest Põhja-Balti elektriturust, mis peaks igal tunnil tagama toimiva konkurentsituru tarbijale parimad hinnad ja tarnijatele parema võimaluse oma majandustegevust arendada.

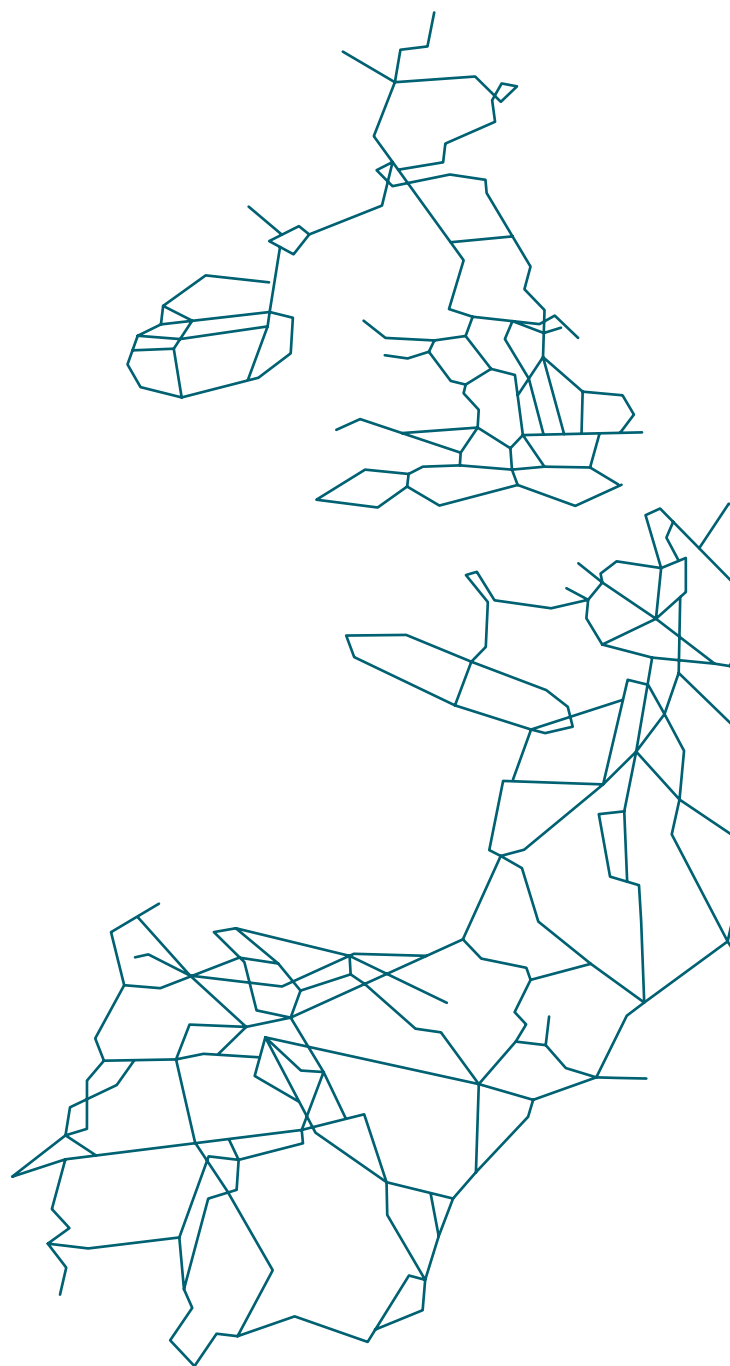
2010. aasta suurim põhimõtteline muutus äriühingu jaoks oli keskendumine elektrivarustuskindluselt laiemale energia-varustuskindluse tagamisele Eestis. Vabariigi Valitsuse otsusega kohustati Ühingu lisaks elektrialasele pädevusele arendama Eleringis välja ka gaasialane kompetents. Kui elektrimajanduses on Läänemere regioonis toimunud viimasel ajal kiired ja olulised positiivsed muutused vastavalt Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide kokkulepetele energia-turude arendamisel, siis gaasisektoris ei ole vastavat arengut olnud. Ajendatuna arengutest energiamajanduses ja viimase paari aastaga oluliselt muutunud olukorrast globaalsetel gaasiturudel, on Vabariigi Valitsus, vaatamata Maagaasi siseturu direktiivis sätestatud erandile, võtnud sihiks kiirema gaasituru liberaliseerimise Eestis.

Lisaks uue ärisuuna käivitamise ettevalmistamisele tooksin alljärgnevalt mõned näited Eleringi olulisematest sammudest 2010. aastal:

- NordPool Spot'i maaletoomine (nii Elspot- kui Elbas-turu käivitamine) ja kogu elektrituru arengu aktiivne juhtimine ja toetamine;
- EstLink 2 ehituslepingute sõlmimine ja EstLink 2 ehitamise jaoks vajalike sisemaiste elektriliinide tugevdustööde lõpetamine (tähtaegselt saime valmis viie alajaama ja liini renoveerimistöödega);
- Sõlmiti laenulepingud Euroopa ja Põhjamaade investeerimispankadega 100 miljoni euro ulatuses EstLink 2 ehitamiseks;
- Eesti Energiast eraldumise järel ettevõtte tugiteenuste süsteemi ülesehitamine ja ühiskonna teavitamine iseseisva süsteemihalduri rollist ja ülesannetest;

Hinnates Eleringi võrgu talitlust nii augusti kui detsembri tormide ajal oleme teinud suurepäraselt tööd. Suurim tunnustus meie tööle on see, kui tarbijad Eleringi ei märka. Ja õnneks pole elektritarbijatel olnud põhjust meid 2010. aastal liigselt märgata. Tagasime tarbijatele hea varutuskindluse.

2011. aastal seisavad Eleringil ees uued väljakutsed. Sellest olulise osa moodustavad investeeringud ülepiirilistesse ühendustesse, EstLink 1 ostmise ja EstLink 2 rajamise, mis tagavad alates 2014. aastast võimaluse arendada välja ühtne Põhja-Balti elektriturg. Lisaks on olulise tähtsusega Eesti enda avarielektrijaama rajamine, samuti ka elektrivõrgu läbilaskevõime suurendamiseks ja töökindluse parandamiseks jooksvate projektide arendamine.

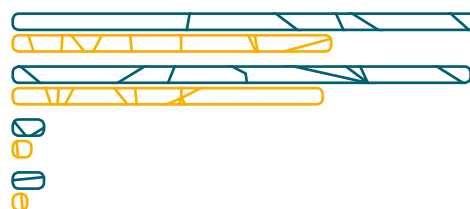
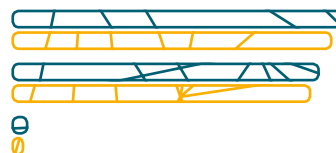

Eesti elektrisüsteemi võtmenäitajad

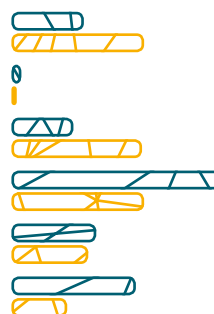
Elektritarbimine

TWh

Elektribilanss	2 010	2 009	Muutus
Elektritarbimine Eestis	8,01	7,69	4%
Eleringi ülekandeteenus sisemaiseks tarbimiseks	7,43	7,17	4%
Eleringi võrgukaod	0,38	0,33	15%
Elektritootmine Eestis	11,33	7,69	47%
Eleringi võrku antud elektritootmine	11,13	7,50	48%
Taastuenergia tootmine Eestis	0,86	0,51	70%
Eleringi võrku antud taastuenergia tootmine	0,77	0,41	90%

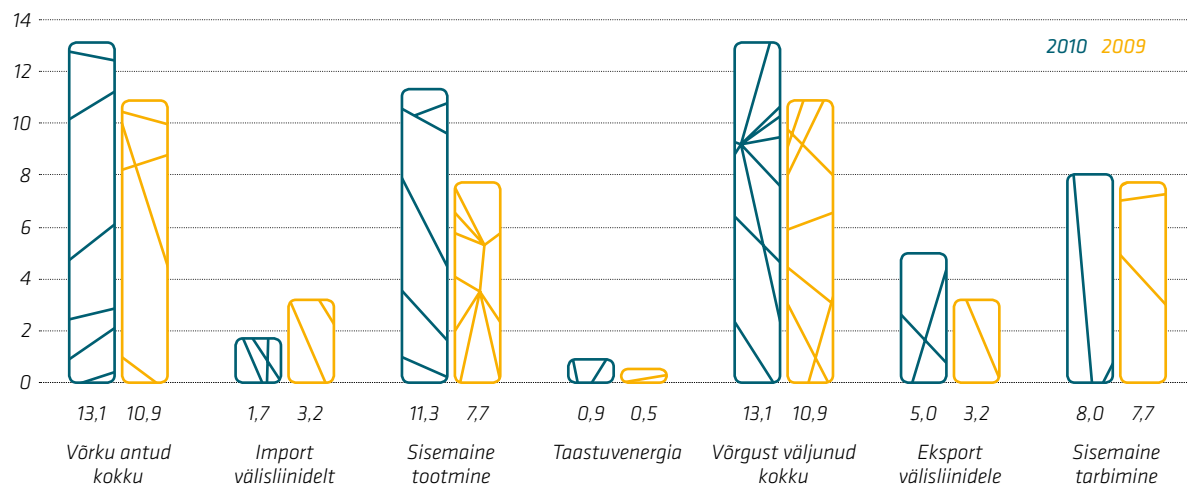
Füüsilised elektrivood	2 010	2 009	Muutus
Välisliinidelt import	1,73	3,22	-46%
sh import Soomest	0,23	0,08	185%
sh import Läti ja Venemaa liinidelt	1,50	3,14	-52%
Välisliinidele eksport	5,04	3,22	57%
sh eksport Soome	2,07	1,88	10%
sh eksport Läti ja Venemaa liinidele	2,98	1,34	122%

2010. aastal moodustas elektritarbimine Eestis 8,01 TWh, mida on ligi 4% rohkem kui 2009. aastal (7,69 TWh). Eleringi sisemaine ülekandeteenus oli kokku 7,43 TWh, mis moodustas Eesti sisemisest elektritarbimisest 93%.

Elektritootmine

TWh

Kui 2009. aastal oli Eestis toodetud elektri osakaal ligilähedane tarbimisele, siis 2010. aasta oli Eestile elektri ekspordiga aasta. Riigisisest võrku antud elektrienergia maht moodustas 11,3 TWh ning võrreldes 2009. aastaga oli tootmise kasv 47%. Tootmise kasvule ja ekspordi hoogustumisele andis tugeva tõuke elektrituru avanemine vabatarbijatele.

Elektrikaubandus

TWh

2010 Osakaal

Import kokku:	1,34	
sh Eesti-Läti piir*	1,08	81%
sh Eesti-Soome kaubandus	0,26	19%
sh import läbi elektribörsi (alates 01.04.2010)	0,53	
sh import kahepoolsete lepingutega	0,81	
Ekspord kokku:	4,66	
sh Eesti-Läti piir*	2,67	57%
sh Eesti-Soome kaubandus	1,99	43%
sh ekspord läbi elektribörsi (alates 01.04.2010)	2,25	
sh ekspord kahepoolsete lepingutega	2,41	

Elektrikaubanduses eksporditi elektrit nii Põhjamaadesse kui ka Baltimaadesse. 2010. aasta kokkuvõttes on kõige enam eksporditud elektrit Soome, mis moodustas kogu ekspordist 43%. Lätti eksporditi 32% ja Leetu 25%. Aasta lõikes moodustab imporditud elektri osakaalust 54% import Lätist, Leedust imporditi 27% ning Soomest 19%.

* ekspordi ja impordi kogused Eesti-Läti piiril sisaldavad Eesti-Läti ja Eesti-Leedu elektrikaubanduse tarneid summana

Kvaliteedinäitajad

Eleringi elektrivõrgus toimus 2010. aastal kokku 27 tarbijakatkestusega väljalülitumist, mis on eelmiste aastate vastavate näitajatega samal tasemel.

Tarbijatele andmata jäänud energia oli ligi 207 MWh, mis moodustab meie kogutarbimisest alla 0,003%.

“

Lõime iseseisva finantsjuhtimise süsteemi ja valmistasime ette finantseerimise järgnevatel aastatel hüppeliselt kasvavateks investeeringuteks.

Peep Soone
juhatuse liige

Majandusaasta kokkuvõte

Eesti makromajanduse arengud

Eesti majandusarengut ja -poliitikat iseloomustasid 2010. aastal eelkõige ettevalmistused eurole üleminekuks ning majanduskasvu taastumine. Euroopa Liidu asutamislepingu kriteeriumite täitmise tulemusena on Eestis alates 1. jaanuarist 2011 käibel Euroopa ühisraha euro. See annab välisinvestoritele veendumuse, et sinne keskkond on kapitali paigutamiseks piisavalt usaldusväärne. Riigi majandus taastus kiiresti üleilmsest majandus- ja finantskriisist tänu elluviidavale majanduspoliitikale ning pöördus alates 2010. aasta teisest kvartalist tõusule.

Ilmaolude ja piiriüleste ülekandevõimsuste olemasolu kõrval on elektritootmise ja -tarbimise mahtusid mõjutavaks põhiteguriks majandusarengu tase. Seda nii suhtelise heaolu aspektist, kus energiatarbimine riigi elaniku kohta on suurem kõrgema elatustasemega riikides, kui ka majanduskasvu tempo aspektist, kus majanduse kasvufaasis tekib uusi (elektrit tarbivaid) ettevõtteid.

Eesti majanduse kasvutempo kiirenes 2010. aasta IV kvartalis koguni 6,7%-ni, aasta kokkuvõttes kasvas SKP 3,1% võrra. Valdava osa aastasest kasvust ehk 2,6 protsendipunkti moodustas töötleva tööstuse kiire kasv. Suurema mõjuga SKP kasvule olid veel energeetika ja finantsvahenduse tegevusala lisandväärtuse kasv. Tööstusettevõtted tootsid 2010. aastal 23% rohkem toodangut kui aasta varem. Detsembris kiirenes töötleva tööstuse kasv ca 40%-ni, samas püsib tööstustoodangu maht 2005. aasta taseme lähedal. Tööstustoodangu kasvu vedas peamiselt välisnõudlus, kuid ka siseturu nõudlus kasvas aasta jooksul pidevalt.

Energeetikasektori toodang kasvas 2010. aastal eelneva aastaga võrreldes 31%. Elektritoodangu aastane reaalkasv moodustas sellest ligi 50%.

Eesti majanduse ja ekspordi kiire taastumise taga on positiivsed arengud meie põhilistel eksporditurgudel. Kaupade ekspordimaht on ületamas ka kriisieelset taset. Välisnõudluse paranemise toel suurenes kaupade ja teenuste eksport reaalmahitudes 22%, sealhulgas kaupade eksport 33%. Teenuste eksport kasvas tagasihoidlikult. Kaupade ja teenuste import kokku kasvas 21%, sealhulgas kaupade import 25%. Kokkuvõttes paranes kogu Eesti väliskaubanduse tasakaal. Netoekspordi suhe SKP-sse oli 6,7%, mis on viimase 16 aasta parim vastav näitaja.

Energiatoodang suurenes peamiselt tootmise elavnemisest tingitud suurema energianõudluse ning elektri ekspordi kasvu koosmõjul. Elektrienergia ekspordi mõjutas oluliselt ka Leedu Ignalina tuumajaama sulgemine. Elektrienergia eksport kasvas 209 miljoni euroni, moodustades 2,4% kõikide kaupade ekspordist. Samal ajal vähenes imporditava elektri osakaal 0,55%-ni. Seega oli elektrienergia kanda oluline roll Eesti majanduse väliskasakaalu parandamisel.

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>Kaubad kokku</i>	<i>Elektrienergia</i>	<i>% kaupadest</i>	<i>sh Leedu</i>	<i>sh Läti</i>	<i>sh Soome</i>
Eksport, 2009	6 481 386	111 289	1,72%	922	72 006	38 362
Eksport, 2010	8 746 841	209 446	2,39%	51 743	73 270	84 434
Import, 2009	7 271 928	66 310	0,91%	46 846	15 518	3 946
Import, 2010	9 244 710	50 995	0,55%	8 045	29 867	13 082

Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutuste maht hakkas kasvama alates III kvartalist ning kapitali kogumahutus põhivarasse IV kvartalist. Eratarbimise taastumisest saavad kasvuiimpulsi ka just sisenõudlusele orienteeritud ettevõtted. Sisenõudluse edasise taastumise osas annab lootust tarbijate kindlustunde kõrge tase, mis on 2011. aasta alguses jälle kerkinud.

SKP kasvas 2010. aastal vaatamata hõivatute üldarvu ning summaarse töötundide arvu vähenemisele. Sellega suurenes tööjõu tunnitootlikkus võrreldes varasema aastaga ligi 6%. Seega paranes 2010. aastal SKP loomise efektiivsus. Vaatamata viimaste kvartalite palgakasvule, vähenes lisandväärtuses tööjõukulude osakaal ning suurenes ettevõtete kasumite osakaal.

Majanduse kiire taastumine tõi aasta lõpus siiski juba kaasa tööjõunõudluse märgatava suurenemise. Neljandas kvartalis oli tööga hõivatuid 14 700 inimest rohkem kui sama aasta kolmandas kvartalis ning 12 400 inimest enam kui 2009. aasta viimases kvartalis. Lähikvartalitel on Rahandusministeeriumi hinnangul oodata tööpuuduse jätkuvat stabiilset vähenemist. Tööpuuduse määr vähenes neljandas kvartalis juba kolmandat järjestikust kvartalit ning ulatus 13,6% ehk 93 300 inimeseni.

Keskmine brutokuupalk tõusis 2010. aasta neljandas kvartalis võrreldes aastatagusega 3,9% ehk 814 euron. Palgakasvule avaldasid eelkõige mõju aasta lõpus makstud ebaregulaarsed preemiad ning lisatasud, mille osatähtsus kriisi ajal vähenes.

Eelarvepoliitikas on valitsus seadnud sihiks nominaalse eelarvetasakaalu taastamise 2013. aastaks. Range poliitika tulemusena on viimastel aastatel külmutatud ja vähendatud eelarvelisi kulutusi. 2010. aastal laekus riigieelarvesse tulusid 5,61 miljardit eurot ehk 103,8% planeeritust. Kulusid tehti 5,6 miljardit eurot ehk 95,8% kavandatud.

Tähtsamad majandusnäitajad

2010. aastal olid peamised tululiigid:

1. elektri ülekandeteenus (~78% tuludest)
2. bilansiteenus (~18% tuludest)
3. muud teenused (~4% tuludest).

Eleringi tulud olid kokku 1 392 miljonit krooni (2009: 1 182 miljonit krooni), ärikulud aga 1 067 miljonit krooni (2009: 862 miljonit krooni). Nii tulude kui kulude suurenemises oli peamine põhjus bilansiteenuse käibe suurenemine – 145 miljonit krooni tuludes ja 141 miljonit krooni kuludes. Lisaks suurendas kulusid veel ühekordne ülekandeliinide allahindlus ja mahakandmine seoses 57 miljoni kroonise investeringuga uutesse liinidesse samal trassil.

Aasta lõpetas ettevõtte 212 miljoni krooni suuruse puhaskasumiga (2009: 82 miljonit krooni), mille tulemusena kujunes omakapitali tootluseks (ROE) 9,0%. Kogu kasum kavatsetakse reinvesteerida elektri ülekandeseadmetesse.

Bilansis toimus oluline muutus neto käibekapitali (käibevara miinus lühiajalised kohustused) osas. Kui 2009. aasta lõpus oli see negatiivne, siis 2010 lõpuks suutsime saavutada positiivse väärtuse (400 miljonit krooni). Sealjuures oli raha lühiajalistes deposiitides ning arveldusarvetel kokku 627 miljonit krooni.

Rahavoog äritegevusest oli 730 miljonit krooni (2009: 467 miljonit krooni), mis ületas tunduvalt põhivara soetuseks väljamakstud summat 408 miljonit krooni (2009: 490 miljonit krooni).

8. jaanuaril 2010 refinantseerisime uue sündikaatlaenuga (2 926 miljonit krooni) kõik endiselt omanikult Eesti Energia AS-lt võetud laenu. Euroopa Liit eraldas Eleringile EstLink 2 projekti finantseerimiseks 50 miljonit eurot (783 miljonit krooni), millest 15 miljonit eurot (235 miljonit krooni) kanti üle 2010. aastal. Aasta lõpus suurendas omanik Eleringi osakapitali 91 miljoni krooni võrra eesmärgiga tõsta firma krediitvõimet seoses järgnevate aastate mahuka investeringuprogrammiga.

Ülejäänud aasta jooksul valmistati ette tulevate aastate investeeringute finantseerimist. Selleks sõlmiti pikaajalised laenulepingud Euroopa Investeerimispangaga (20 aastat) ja Põhjamaade Investeerimispangaga (15 aastat) kokku 100 miljoni euro (1 565 miljoni krooni) ulatuses. Raha väljavõtmine toimub aastatel 2011-2014.

Finantsnäitajad

MEEK	2010	2009	2008/09*	2007/08*	2006/07*
Tulud	1 392	1 182	1 278	1 190	1 127
Ärikasum	325	320	389	380	329
Tulumaks	0	128	0	0	0
Puhaskasum	212	82	276	259	209
Omakapital	2 502	2 200	2 752	2 476	2 218
Varad	6 562	5 756	5 559	5 239	5 280
EBITDA	695	624	695	694	638
Investeeringud	420	485	606	226	585
Dividendid	0	480	0	0	0

Suhtarvud

ROE	9,0%	6,1%	10,5%	11,0%	9,9%
Omakapital/Varad	38%	38%	49%	47%	42%
Neto Laenu/EBITDA	3,3	4,7	3,1	3,3	4,3

Finantsnäitajad

MEUR					
Tulud	89	76	82	76	72
Ärikasum	21	20	25	24	21
Tulumaks	0	8	0	0	0
Puhaskasum	14	5	18	17	13
Omakapital	160	141	176	158	142
Varad	419	368	355	335	337
EBITDA	44	40	44	44	41
Investeeringud	27	31	39	14	37
Dividendid	0	31	0	0	0

* Majandusaasta kestis aprillist märtsini

$$\text{ROE} = \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Aasta keskmine omakapital}}$$

$$\text{EBITDA} = \text{ärikasum} + \text{kulum}$$

Neto laenu = Intressi kandvad võlakohustused - raha ja deposiidid

“

Sõlmisime Fingridiga hanke-
lepingud teise alalisvooluühenduse
ehitamiseks Eesti ja Soome vahele –
see on aegade suurim ühekordne
investeering Eesti elektrisüsteemi.

Kalle Kilk
juhatuse liige

Elektrivõrgu arendamine

Eestimaise põhivõrgu arendamine lähtub eesmärgist tagada tarbijatele pikaajaline varustuskindlus, mistõttu tuleb tänaseid otsuseid teha pikalt, aastakümnete võrra ettepoole vaadates. Elektri varustuskindlus hõlmab eneses nii kvaliteetset ja töökindlat elektrivõrku kui ka piisavate tootmisvõimsuste ligipääsu võrgule ning hästi toimivat elektriturgu. Elering on viimase kümne aasta jooksul jõudnud uuendada suure osa olulisematest sõlmalaajamadest. See on aluseks heale sisemaisele elektrivõrgu töökindlusele. 2010. aasta jooksul said täielikult uuendatud veel Kiisal asuv Tallinna varustuskindluse alustalaks olev oluline alajaam ning Viljandi alajaam.

2010. aastal liiguti jõuliselt edasi EstLink 2 ehitusega

2010. aastal olid prioriteetsed tegevused, mis tagavad tulevikus piisavate tootmisvõimsuste ligipääsu meie elektriturule ja elektriturgude toimimiseks vajaliku „turuplatsi“ arendamisega seotud tegevused.

Eelkõige tähendab „turuplatsi“ arendamine Eesti elektrivõrgu tugevamat ühendamist Põhja-Balti ühise turupiirkonna võrkudega. 2010. aasta jooksul liiguti jõuliselt edasi Eesti ja Soome vahelise ühenduse EstLink 2 ehituses, kui koostöös Soome põhivõrguettevõttega Fingrid, allkirjastati ehituslepingud. Kaabel on kavas töösse anda 2014. aasta alguses. Vahetult enne hankelepingute allkirjastamist jõuti valmis ka Eesti-siseste elektriliinide tugevdamistöödega, mis on eelduseks EstLink 2 ühendamisele Eesti elektrivõrguga Püssi alajaamas ja kogu selle ühendusvõimsuse andmisele elektriturule käsutusse – Balti ja Püssi alajaamade vahel asuva 330 kV pingel liini täielikul rekonstrueerimisel. Aasta varem oli juba osaliste renoveerimistööde käigus tugevdatud Eesti ja Püssi alajaamade vahel asuvat elektriliini.

Eestisiseste uute tootmisvõimsuste ühendamiseks Eesti elektrivõrku valmisid Eleringi poolt 2010. aastal kaks uut liitumispunkti – Lõpe alajaamas tuulepargi ning Metsakombinaadi alajaamas koostootmisjaama võrku liitmiseks. 2010. aasta 31. detsembri seisuga oli tuuleelektrijaamade Eleringi võrguga liitmiseks valmis ehitatud 13 võrguühendust 565 MW suuruses summaarses võimsuses. Metsakombinaadi alajaama liidetud Pärnu elektri ja soojuse koostootmisjaam omakorda on kolmas võimsuselt sarnane projekt Tallinna ning Tartu jaamade järel, mis on Eleringiga viimaste aastate jooksul võrguühenduse saanud (võimsusega 25 MW).

Üleeuroopaline võrgu arengukava lihtsustab süsteemihaldurite koostööd võrgu arendamisel

Üleeuroopalise elektrivõrgu arengu planeerimise seisukohast oli 2010. aasta murranguline, kuna avaldamiseni jõudis ajaloo esimene kõikide Euroopa põhivõrguettevõtjate ühine 10-aastane võrgu arengukava – Ten Year Network Development Plan (TYNDP). Selle kava peamine eesmärk on ühise planeerimise käigus lihtsustada ning paremini koordineerida Euroopa ühise elektrituru loomist. Samuti aitab TYNDP elektrituru osalistele teadvustada, missugustes suundades on lähiajal ülekandevõimsuste muutusi ette näha, et selle info baasil oma ettevõtte strateegilisi otsuseid paremini kujundada. Ka Euroopa Liidu ambitsioonikate taastuvenergeetika arendamise eesmärkide täitmine on ilma väga olulise fookustatud võrgu arendamiseta äärmiselt keeruline ning seega on TYNDP koordineeritud arengukavana asendamatu.

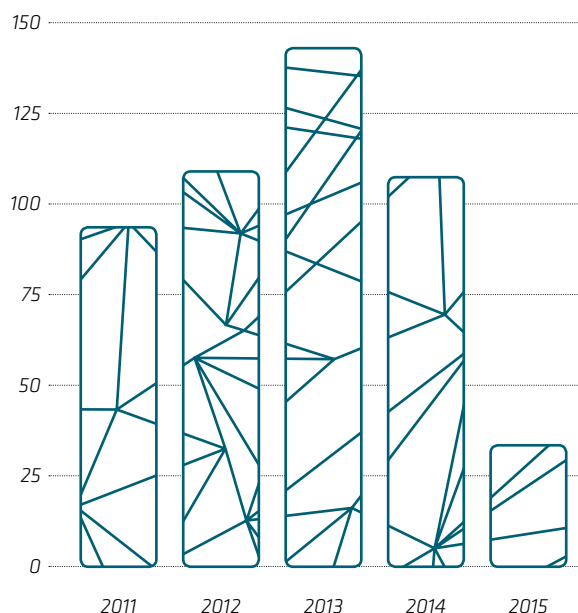
Oluline on ka see, et TYNDP toimib omamoodi energeetika teemade alase teadlikkuse tõstjana, kuna läbi selle arengukava on EL-i visiooni kujundajatel ja ka energeetikaga läbi äri või erahuvide kokkupuutuvatel inimestel kergem hoomata, missugused trendid EL-i üldiste poliitikatega elektrisüsteemides kaasnevad.

Võib öelda, et kui aasta 2010 märksõnaks Eesti elektrivõrgu arendamisel oli rahvusvahelistumine, hoides fookuses kodumaise tarbija varustuskindlust, siis täpselt samal alusel on koostatud ka järgmise viie aasta investeeringukavad.

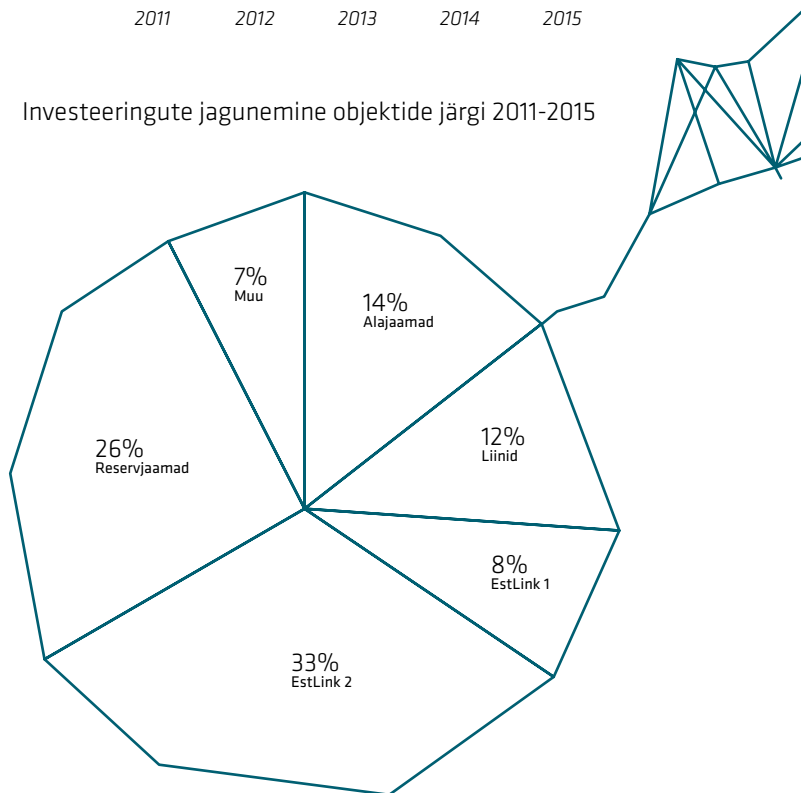
Projektidest, mis Eleringi jaoks olulisemat finantsilist mõju omavad, saab esile tuua EstLink 2 valmishitamist, EstLink 1 väljaostmist selle praegustelt omanikelt, avariireservelektrijaama ehitamist ning Tartu-Viljandi-Sindi 330 kV õhullini ehitamist.

Kokku on aastate 2011- 2015 investeeringute maht ligi 500 miljonit eurot, selle jaotust aastate lõikes on näha jooniselt.

Eleringi investeeringud 2011-2015 / MEUR

Investeeringute jagunemine objektide järgi 2011-2015

Elektrituru areng

Euroopa Liidu üks olulisemaid energiapoliitika eesmärke on ladusalt toimiva ühtse elektrituru teke, kus tootjate konkrentsis on tagatud varustuskindlus ning aus ja läbipaistev elektri hind. Eesti jaoks on selle eelduseks ühtne Põhja-Balti elektritur. Süsteemihaldurina vastutab Elering selle eest, et elektriturul oleks tagatud eeldused selle toimimiseks - elektribörsi olemasolu, piisavad ülekandevõimsused ning naabersüsteemidega harmoneeritud seadusandluse ja elektrituru reeglite olemasolu. Täna sed tegevused peavad tagama meie valmisoleku integreerumiseks ja andma meile kompetentsi kaasaraäkimiseks ühise elektrituru põhimõtete väljatöötamisel. 2009. aasta suvel *Baltic Electricity Market Interconnection Plan* (BEMIP) projekti raames tehtud otsused ja valminud tegevusplaan annavad selleks väga hea aluse.

2010 oli Eesti elektrituru jaoks oluliste muutuste aasta:

▪ Eleringi iseseisvumine	27. jaanuar
▪ Elektrituruseaduse muudatuse vastuvõtmine Riigikogus	28. jaanuar
▪ Elektrituruseaduse muudatuse rakendamine	28. veebruar
▪ Nord Pool Spot (NPS) teade hinnapiirkonna avamisest Eestis	01. veebruar
▪ Elektrituru 35%-line avamine	01. aprill
▪ NPS Estlink hinnapiirkonna avamine	01. aprill
▪ NPS Estlink ümbernimetamine NPS Estoniaks	01. oktoober
▪ NPS Elbasiga ühinemine	20. oktoober

Elektrituru avamise eelduseks olnud seadusemuudatuste jõustumise järel tekkis võimalus avada Eestis elektribörs. Süsteemihaldurina otsustasime liituda platvormiga, mis on juba ligi 15 aastat tegutsenud Põhjamaades, sõlmides lepingu Nord Pool Spot'iga. Elektribörsi maaletoomise eesmärk oli eelkõige pakkuda võrdset võimalust turuosalistele oma toodangu müügiks või elektrienergia ostmiseks. Eeskätt on elektribörsil kauplemine alternatiiv kahepoolsetele lepingutele. Samuti on oluline, et elektrienergiale tekib läbipaistev, turupõhine hind; hinnadünaamika analüüs annab investoritele ja tootjatele aluse turusituatsiooni hindamiseks ja investeerimisotsuste tegemiseks.

Nord Pool Spot esindab täna väärtusi, mida oma teenuse pakkumisega kinnitatakse: usaldusväärsus, turvalisus, uuenduslikkus, kindlus, avatus ja kompetentsus.

“

Lähiaastate põhilisteks väljakutseteks on integreerumine Põhjamaade elektrituruga ning kogu elektrituru 100% avanemine 2013. aastal.

Ingrid Arus
elektriturude osakonna
juhataja

Ülekandevõimsuste jaotamine

NPS Eesti hinnapiirkonna avamise üheks tingimuseks oli ka ülekandevõimsuste olemasolu ja selle mittepiisavuse korral vajalikud mehhanismid ülekandevõimsuse turupõhiseks jaotamiseks.

Olulise tähtsusega on Eesti ja Soome vahelise 350 MW võimsusega EstLink 1 merekaabli omanike otsus rentida kogu kaablivõimsus Eesti ja Soome põhivõrguettevõtjatele: Eleringile ja Fingridile ja seeläbi NPS elektribörsile jaotamiseks. Esimeses järjekorras päev-ette turule ja ülejäänud vaba kaabliosa antakse jaotamiseks päevasisesele turule. NPS jaotab ülekandevõimsuse nn *implicit auction*'i meetodit kasutades, mis on täna elektriturul kõige efektiivsem jaotusmudel, kuna selle tulemusel liigub elektrienergia alati odavamast hinnapiirkonnast kõrgema hinnaga piirkonda ja võidavad mõlemad süsteemid.

Eesti-Läti piiril oleva vaba ülekandevõimsuse jaotamiseks töötati koos NPS-iga välja eriline meetodika – võimsuste optimeerimine. *Implicit auction*'i ülekandevõimsuse jaotamismehhanism eeldab mõlemas süsteemis elektribörsi kui turuosalise ja tunnipõhiste elektrienergia hindade olemasolu. Võimsuste optimeerimist Eesti-Läti piiril kasutatakse seni, kuni Lätis avatakse NPS hinnapiirkond.

Kokkuleppel Läti süsteemihalduriga jaotatakse osa Eesti ja Läti piiril olevast ülekandevõimsusest (20%) ka nädalasel võimsusoksjonil. Oksjonkorraldaja ülesandeid täidab täna Elering ja oksjoneid korraldatakse samuti seni, kuni on avatud NPS Läti hinnapiirkond. Eelmise aasta maist korraldatava ülekandevõimsuse oksjoni tulemusel teeniti võimsuse müügist 2010. aastal kokku 433,5 tuhat eurot, mis

jaotati võrdsesti Läti süsteemihalduri AST ja Eleringi vahel. Ülekoormusest saadud tulu kasutatakse vastavalt EL regulatsiooni nõuetele ülekoormuse vähendamiseks tehtavate investeeringute katteks.

Esimese üheksa kuu tulemused avatud elektriturul:

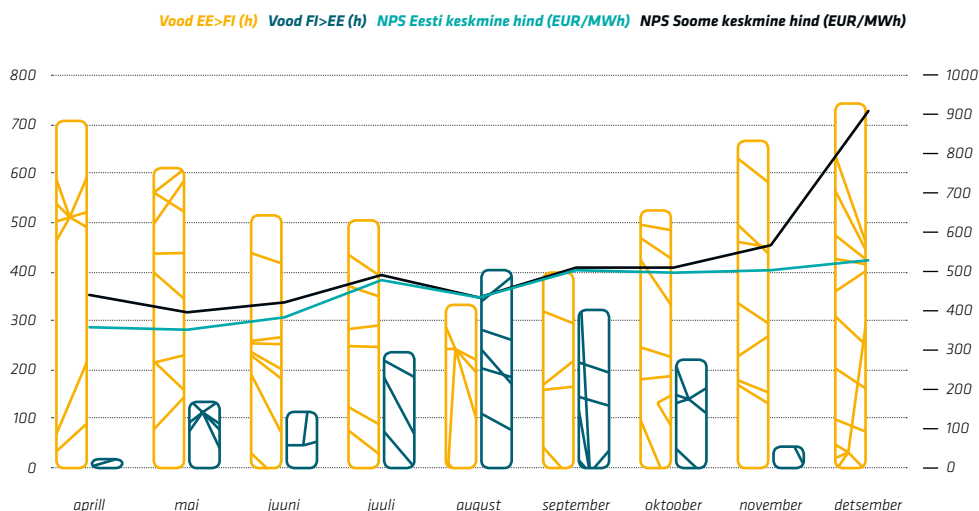
Elektrituru tegelik avatus	28,4%
Vabatarbijaid	208*
Kauplejaid elektribörsil Eesti piirkonnas	15
Börsilt ostetud elektrienergia kogus	2,8 TWh, millest Eestisse osteti 1,8TWh
Sisetarbimisest ostetud elektribörsilt	keskmiselt 32%
Börsile müüdüd elektrienergia kogus	3,8 TWh, millest 3,5 TWh müüdi Eestist
Päeva keskmised ostukogused	4,5 GWh - 14,3 GWh
Päeva keskmised müügi kogused	9,5 GWh - 16,4 GWh
EstLink 1 kaabliomanike poolt teenitud ülekoormuse tulu	18,9 mln EUR

NPS Eesti hinnapiirkond erineb teistest NPS hinnapiirkondadest sellega, et seal lubatakse kaubelda ka Läti ja Leedu turuosalistel. Seda tingimusel, et nende riikide süsteemihaldurite (AST ja LITGRID) ja Eleringi vahel on sõlmitud tarnete garanteerimise leping. Selle lepingu olemasolu sätestab osapoolte kohustuse olla avatud tarnijaks nende süsteemist pärit, kuid Eestis tegutsevatele turuosalistele.

Järgnevas tabelis on toodud hinnavõrdlus NPS Soome, NPS Eesti ja Leedu elektribörsi Baltpool keskmiste hindade vahel (EUR/MWh).

* 2011. aasta jaanuari seisuga

Energiavood vs keskmine NPS Eesti ja Soome hind

<i>Kuu</i>	<i>NPS Eesti keskmine hind</i>	<i>NPS Soome keskmine hind</i>	<i>Baltpool keskmine hind</i>
Aprill	35,79	43,71	37,50
Mai	34,81	39,47	43,34
Juuni	38,45	41,96	44,08
Juuli	47,90	48,76	49,92
August	56,62	43,21	59,74
September	50,63	51,20	54,28
Oktoober	49,47	51,24	51,78
November	50,35	56,63	45,70
Detsember	52,77	91,34	47,82

Hinnaerinevuste põhjused, mis avaldasid mõju 2010. aastal:

- Eesti tootjate suur ekspordivõime;
- Defitsiit Leedus ja Lätis: Leedus moodustas imporditava elektrienergia kogus üle 60% kogu sisetarbimisest, selle põhjuseks eelkõige lgnalina tuumaelektrijaama sulgemine 2009. aasta lõpus, samuti odava muutuvkuluga tootmise puudumine Leedus;
- Põhjamaades hüdroreservuaaride madal täituvus – 2010. aasta keskmine vaid 53%, langus eelmise aastaga võrreldes ca 15%;
- Ülekoormused Eesti–Läti piiril.

Järgmistel aastatel jätkatakse tegevusi integreerimaks Eesti elektriturgu Põhjamaade elektrituruga. Samuti ootab veel ees bilansituruga liitumine. Suurematest sammudest on oluline mainida 2013. aastal toimuva elektrituru 100%-liseks avamiseks tehtavaid tegevusplaane ja ettevalmistusi.

“

Töötame juhtimiskeskuses igapäevaselt selle nimel, et tarbijad ei peaks muretsema ebakvaliteetse või ebastabiilse elektrivarustuse pärast.

Valeri Peterson
juhtimiskeskuse
juhataja

Eesti Elektrisüsteemi reaalajas juhtimine

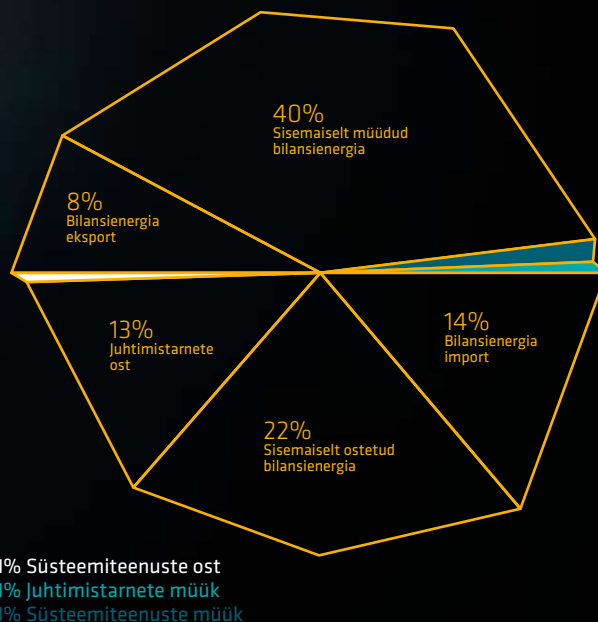
Eleringi kohustuseks on tagada igal ajahetkel Eesti elektrisüsteemi varustuskindlus ja bilanss.

Eesti elektrisüsteemi talitluse kavandamist ja elektrisüsteemi reaalajas juhtimist korraldab Eleringi koosseisu kuuluv juhtimiskeskus. Kuna Eesti põhivõrk on tihedalt integreeritud naabersüsteemide põhivõrkudega ja enamusega neist sünkroonselt (v.a Soome), siis on Eleringi juhtimiskeskuse üheks tähtsaimaks ülesandeks koostöö naaberriikide (Läti, Leedu, Valgevene, Venemaa) elektrisüsteemide juhtimiskeskustega.

Eleringi juhtimiskeskus vastutab Eesti elektrisüsteemi bilansi hoidmise eest riikidevaheliste kokkulepetega sätestatud tingimustel, kasutades selleks reguleerimispakkumiste aktiveerimist, avariilistes olukordades aga avariireserve käivitamist.

Vastavalt seadusele peab iga turuosalise bilanss olema tasakaalus, st tema poolt toodetud ja ostetud elektrienergia kogused peavad olema võrdsed tema poolt müüdud ning tarbitud elektrienergia kogustega. Nendel tundidel kui bilansihalduri bilanss on negatiivne, müüb Elering talle puudujääva osa, vastupidisel juhul aga ostab ülejääva osa.

2010. aastal importisime Eesti elektrisüsteemi bilansienergiat 94 GWh ulatuses ning eksportisime 53 GWh. Eesti võimsusbilansi tagamiseks ostis Elering ülesreguleerimistarneid 88 GWh ning allareguleerimistarneid 10 GWh ulatuses. Lisaks müüdi juhtimistarnetena süsteemiteenust 4 GWh ulatuses, mida kasutasid teiste süsteemide haldurid oma bilansi hoidmiseks või süsteemis esinevate avariiliste situatsioonide lahendamiseks – näiteks liini ristlõikel esineva ülekoormuse vähendamiseks.

Bilansienergia hinnad

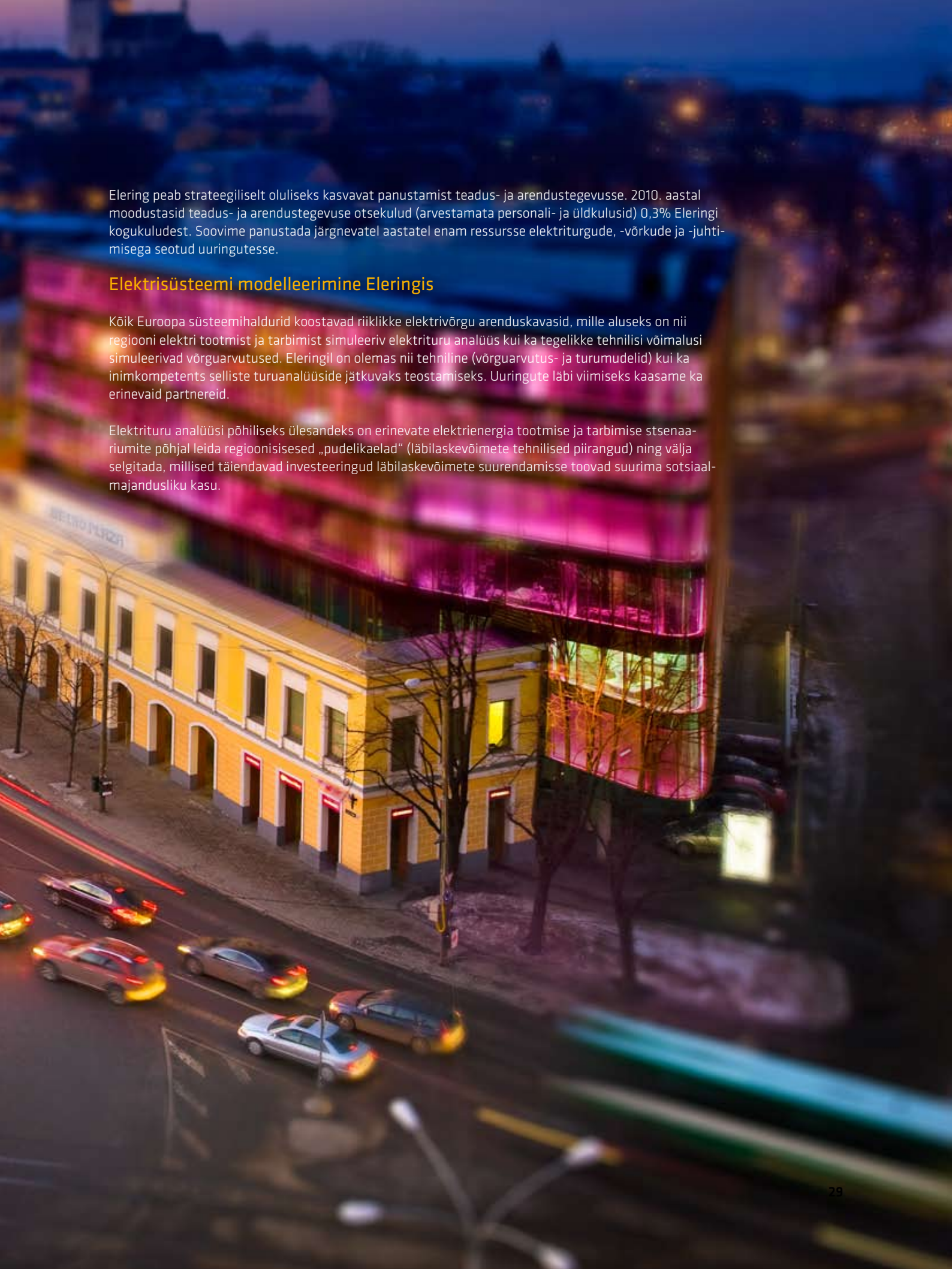
Bilansienergia kõrgeimaks müügihinnaks 2010. aastal kujunes 485,85 EUR/MWh, mis fikseeriti 29. novembril, mil tulenevalt õhutemperatuuri langusest osteti süsteemis tekkinud saldo puudujäägi kompenseerimiseks reguleerimistarne Soomest.

	Ühik	Keskmine hind	MAX hind	MIN hind
Bilansienergia hinnad 2010				
Bilansienergia müügihind	€/MWh	47,87	485,85	16,40
Bilansienergia ostuhind	€/MWh	44,69	334,00	2,00
Bilansienergia hinnad 2009				
Bilansienergia müügihind	€/MWh	31,12	109,32	0,56
Bilansienergia ostuhind	€/MWh	30,15	108,33	7,34

Teadus- ja arendustegevus Eleringis

Elering

on kujunemas energeetikaalaseks kompetentsikeskuseks, mis areneb tihedas koostöös kõigi teiste pädevate osapooltega.

An aerial night photograph of a city street. On the left, a long, two-story yellow building with arched windows and doorways is illuminated. To its right, a modern, curved glass building is lit up with vibrant pink and purple lights. The street below is busy with traffic, with light trails from cars and streetlights. The background shows a dark cityscape with distant lights.

Elering peab strateegiliselt oluliseks kasvavat panustamist teadus- ja arendustegevusse. 2010. aastal moodustasid teadus- ja arendustegevuse otsekulud (arvestamata personali- ja üldkulusid) 0,3% Eleringi kogukuludest. Soovime panustada järgnevatel aastatel enam ressursse elektriturgude, -võrkude ja -juhtimisega seotud uuringutesse.

Elektrisüsteemi modelleerimine Eleringis

Kõik Euroopa süsteemihaldurid koostavad riiklike elektrivõrgu arenduskavasid, mille aluseks on nii regiooni elektri tootmist ja tarbimist simuleeriv elektrituru analüüs kui ka tegelikke tehnilisi võimalusi simuleerivad võrguarvutused. Eleringil on olemas nii tehniline (võrguarvutus- ja turumudelid) kui ka inimkompetents selliste turuanalüüside jätkuvaks teostamiseks. Uuringute läbi viimiseks kaasame ka erinevaid partnereid.

Elektrituru analüüsi põhiliseks ülesandeks on erinevate elektrienergia tootmise ja tarbimise stsenaariumite põhjal leida regioonisiseseid „pudelikaelad“ (läbilaskevõimete tehnilised piirangud) ning välja selgitada, millised täiendavad investeeringud läbilaskevõimete suurendamiseks toovad suurima sotsiaal-majandusliku kasu.

Tuuleelektrijaamade süsteemi ühendamise võimalused

2010. aastal teostati projekt "Tuuleelektrijaamade Eesti elektrisüsteemi ühendamise tehnilised võimalused". Tuvastamiseks süsteemihalduri võimalusi tuuleenergia laialdasemaks ja efektiivsemaks Eesti elektrisüsteemi integreerimiseks, viidi läbi uuring eesmärgiga analüüsida tehnilisi piiranguid tuulest toodetud elektri integreerimiseks Eesti ja Balti riikide elektrisüsteemiga ning mõju elektriturule toimimisele aastani 2016.

Uuring tõi välja, et 2016. aastal on elektrisüsteemiga tehniliselt võimalik liita tuuleelektrijaamu koguvõimsusega kuni 900 MW. Sellisel juhul on Eleringi poolt võimalik piiratud energia hulk väike. Täna on Eesti elektrisüsteemi tuuleenergiat installeeritud koguvõimsusega 162 MW, 2012. aastaks on oodata võimsuse kahekordistumist. 900 MW tuuleenergia süsteemi liitmise kõige olulisemad eeldused on piisavad ühendused Põhjamaadega (EstLink 2), Baltimaade ja Eesti avatud ning hästi toimiv elektriturg ning tuuleelektrijaamade toodangu prognoositäpsuse tõstmine.

Tuuleenergia mõju süsteemi stabiilsusele

Aastatel 2008-2010 teostati tuuleenergia uuring eesmärgiga analüüsida etteantud stsenaariumitest lähtuvalt mõjusid elektrisüsteemi stabiilsusele. Analüüsi jaoks kasutatud programmvara saab ka edaspidi kasutada täiendava analüüsi-abivahendina tuulikute liitumiste ja tulevikustsenaariumite (perspektiivarengute) analüüsimisel.

Kesk-Euroopa sagedusalaga liitumise teostatavuse uuring

Koostöös naaberriikide süsteemihalduritega teostatakse aastatel 2011-2012 teostatavusuuring Balti riikide liitmiseks Kesk-Euroopa sagedusalaga. Sünkroontöö Kesk-Euroopa sagedusalaga tähendab, et elektrisüsteemi sagedust hakkaksid meie piirkonnas reguleerima Euroopa ning Baltikumi elektrijaamad. Töögrupi esmased tulemused Kesk-Euroopa sagedusalaga sünkroontööle ülemineku tehniliste, majanduslike ja organisatoorsete aspektide kohta selguvad 2012. aasta lõpuks, misjärel saab hakata tegema reaalseid ettevalmistusi sünkroontööks vajalike tegevuste ellu viimiseks. Samuti selgub siis aeg, mis kulub erinevate ühendusvariantide korral Kesk-Euroopa sagedusalaga täieliku integreerumiseni.

Sünkroontöö eelduseks on nii kõigi osapoolte riigisiseste elektrivõrkude tugevdamine kui ka täiendavate ühenduste loomine Leedu ning Poola energiasüsteemide vahele. Lisaks tuleb eeldatavasti mõningal määral täiendada olemasolevate elektrijaamade juhtimis- ja reguleerimissüsteeme.

Süsteemi juhtimise prognoosisüsteemid

Elektrisüsteemi juhtimise tõhustamiseks valmistati ette ning teostatakse 2011. aasta jooksul kaks projekti:

- koormuse prognoosisüsteem - eesmärgiga osta sisse terviklahendus elektrisüsteemi koormuse lühiajaliseks prognoosiks (kuni 14 päeva ette);
- tuulikute prognoosisüsteem - eesmärgiga osta sisse teenus 0 kuni 72 h ette tuuleelektrijaamade toodangu prognoosiks.

Intelligentse elektrivõrgu kontseptsioon

Eleringi jaoks on oluline intelligentse elektrivõrgu ehk nutivõrgu (*smart grid*) arendamine. Selleks jätkame vajalike tegevuste teostamist ülekandevõrgu tasandil ning teostame koostöös partneritega aastatel 2011-2012 tarbimispoole juhtimisega seonduvaid projekte.

Võrreldes praeguse elektrivõrguga sisaldab nutivõrk endas innovatiivseid lahendusi ja teenuseid koos intelligentse seire, juhtimise ja andmesidega ning iseparandavate tehnoloogiatega, et paremini ära kasutada elektrivõrku ja olemasolevaid tootmisvahendeid ning lubada tarbijatel osaleda süsteemi optimeerimisel.

Elering jätkab intelligentse põhivõrgu arendamist vastavalt oma strateegiale ja investeeringute kavale. Kasutades uusi kõrgtehnoloogilisi vahendeid, on võimalik kõrgepingelised ülekandesüsteemid muuta iseparandavateks nutivõrkudeks. Võib väita, et tänane ülekandevõrk on juba küllalt lähedane nutivõrgule, kuna nutivõrgu omadused, millega kirjeldatakse ülekandevõrke, on suuremas osas täidetud või realiseeritakse lähimas tulevikus.

Tuleviku energiasääst sõltub paljuski elektritarbijate aktiivsest osalusest elektriturul. Selle all võime mõista järgmist:

- paindlikkus elektrimüüja valikul lähtuvalt pakutavast hinnast;
- võimalus valida erinevate tootjate ja erinevatest energiaallikatest toodetud elektri vahel;
- võimalus (automaatselt) reguleerida erinevate seadmete, valgusallikate ja kütte elektritarbimise mahtusid ja aega sõltuvalt antud hetke vajadusest ja elektri hinnast;
- elektri salvestamise võimalus (nt elektriautode akud) ning salvestatud elektri kasutamine kõrgema hinnaga tundidel;
- tarbijate poolt salvestatud energia tagasi suunamine võrku.

Euroopa Liidu kliima- ja keskkonnapoliitika ning Eleringi tegevused

Energia ja selle varustuskindlus on kaasaegse ühiskonna toimimise seisukohalt kriitilise tähtsusega. Samal ajal saadakse põhiosa energiast fossiilseid kütuseid kasutades, mis on energiaallikatena taastumatud ning mille kasutamine on seotud keskkonnale kahjulike heitmete tekkimise ja kliima muutustega. Ka fossiilsete kütuste varud on üle maailma ebaühtlaselt jaotunud, mistõttu ka põhiosa Euroopa Liidu energiavajadusest imporditakse. Nendele tõsiasjadele tugineb ka Euroopa Liidu energiapoliitika, mis keskendub ühest küljest keskkonnahoiule ning kliimamuutuse võimalike tagajärgedega võitlemisele ning teisest küljest energialjulgeoleku ning varustuskindluse suurendamisele. Lisaks on Euroopa Liidu prioriteediks ning poliitika oluliseks suunaks Euroopa Liidu sisese energiavarustusüsteemi toimimise parandamine läbi turupõhiste mehhanismide, konkurentsi, erinevate turuosade integreerumise ja energiasäästu. Eesmärkide saavutamiseks on võimalik vähendada ELi sõltuvust nafta- ja gaasihindade kõikumisest, luua konkurentsivõimelisem ELi energiaturg ning soodustada valdkondlike tehnoloogiate arengut ja töökohtade loomist.

Kliima- ja energiapaketi rakendamise tulemusena peaks EL suutma saavutada endale 2020. aastaks seatud eesmärgid:

- Vähendada energiatarbimist 20%.
- Vähendada kasvuhoonegaaside emissiooni võrreldes 1990. aasta näitajatega 20%, 30%, kui muu maailm liitub üleilmse kliimaleppega ning kohustusi võtavad ka arenguriigid.
- Suurendada taastuvenergia osakaalu energiatarbimises 20%-ni (praegu ca 8,5%).
- Suurendada Euroopa Liidus transpordis kasutatavate biokütuse osakaalu 10%-ni.

Taastuenergia Eestis

Tulenevalt Euroopa Liidu taastuenergia direktiivist 2009/28/EÜ peab Eesti seatud eesmärkide saavutamiseks tagama, et taastuenergia osakaal moodustaks energia lõpptarbimisest 25%, sealhulgas peavad transpordis kasutatavatest kütustest 10% moodustama taastuvad energiaallikad.

Nii Eestis kui ka ülejäänud Euroopa Liidu liikmesriikides nähakse püstitatud taastuenergiaalaste eesmärkide saavutamise ühe põhilise vahendina taastuenergiat põhineva elektritootmise arendamist ning energiavõrkude integreerimist. Selleks, et täita Euroopa Liidu kliima ja energiasäästu eesmärgi, on iga liikmesriik lubanud suurendada elektrienergia tootmist taastuvatest energiaallikatest ja soodustada primaarenergia säästmist läbi efektiivsemate tehnoloogiate kasutuselevõtu.

Võetud kohustuste täitmiseks on Eestis loodud toetus-skeemid, mille eesmärk on suurendada investeeringuid taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmisesse ja efektiivsesse elektri- ja soojusenergia koostootmisesse, tagamaks primaarenergia säästu läbi tõhusa koostootmise protsessi.

Eleringi roll taastuenergia ja tõhusa koostootmise režiimil toodetud elektrienergia toetamise osas on olla toetuste väljamaksja ja toetuste rahastamiseks makstava teenustasu koguja. Tasu maksavad kõik võrguettevõtjad, kes osutavad võrguteenust, saates meile vastavad andmed. Toetuste väljamaksmiseks peavad tootjad esitama meile taotlused ja arved, samuti on tootjatega liitunud võrguettevõtjatel kohustus esitada meile andmed võrku antud elektrienergia-koguste kohta.

Vastavalt elektrimajanduse arengukavale aastani 2018, oli 2010. aastal eesmärgiks saavutada taastuvelektri osakaaluks 5,1% brutotarbimisest. Elektri- ja soojuse koostootmisjaamades toodetud elektri osakaal peaks eesmärgi kohaselt 2020. aastal olema vähemalt 20%.

Taastuenergia osakaal elektri kogutarbimises kasvas 2010. aastal hüppeliselt.

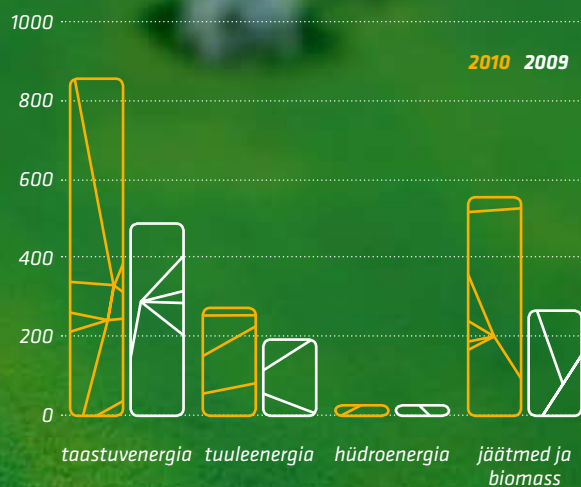
Taastuvatest allikatest toodetud elektrienergia osakaal suurenes 2010. aastal enam kui 76% võrra 862 GWh-ni, moodustades kogu Eesti elektritarbimisest ligi 10%. Aasta tagasi oli sama näitaja 6%. Elektri- ja soojuse koostootmisjaamades toodetud elektri osakaal oli 16,5% brutotarbimisest.

Enam kui kaks korda kasvas jäätmetest ja biomassist toodetud taastuenergia (kokku 0,5 TWh), samuti suurenes oluliselt, 44% võrra, tuuleenergia osakaal (kokku 0,28 TWh). Hüdroenergia osakaal on Eestis väga väike ning 2010. aastal langes see 11% võrra.

2010. aastal kasvas taastuenergia osakaal Eestis jõudsalt, moodustades ligi 10% Eesti elektritarbimisest.

Taastuenergia ja tõhusa koostootmise režiimil toodetud elektrienergia toetusteks maksti eelmisel aastal 711,3 miljonit krooni (ligi 45 miljonit eurot) ning võrreldes 2009. aastaga on toetused kasvanud 76%. Tuulikutele maksti toetusi 128 miljonit krooni (8,2 miljonit eurot), biomassist toodetud elektrienergiale 450 miljonit krooni (28,9 miljonit eurot). Hüdroenergiast toodetud ja toetust saava elektrienergia maht on jäänud samale tasemele, biogaasist toodetud elektrienergia eest saadav toetus moodustas ca 9 miljonit krooni, aastatagusega on siin kasv ca 40%.

Taastuenergiast toodetud kogused / GWh

Eleringi prognooside kohaselt makstakse 2011. aasta jooksul tootjatele taastuenergia- ja tõhusa koostootmise toetusi välja juba ligi 57,7 miljoni euro (900 miljoni krooni) ulatuses.

Elering ja ühiskond

Elering vastutab Eesti elektrivarustuskindluse eest. Selline põhitegevus on kujundanud meist ettevõtte, mis on näoga kogu ühiskonna poole – vaatamata sellele, et meie põhilised igapäevased koostööpartnerid ja kliendid on valdavalt tootjad ja suurtarbijad. Meie edukus sõltub sellest, kui pädevad on inimesed – nii need, kes töötavad Eleringis kui meie – Eesti – inimesed, kes töötavad meie partnerite ja klientide juures. Seetõttu on meie jaoks oluline teha koostööd ülikoolidega, et soodustada ja soosida Eesti energeetilist mõttearengut laiemalt ja heade inimeste õppimist ja enesetäiendamist kitsamalt.

Energeetikaalase kompetentsikeskusena on meie jaoks oluline oma tegevusest rääkida, tutvustada energeetika põhilisi väljakutseid ja sisulisi probleeme. Seda nii laiatarbemeedia vahendusel kui ka spetsiifiliste publikatsioonide ja seminaride kaudu. Varustuskindluse ja tootmispiisavuse aruannetes annab Elering igal aastal hinnangu Eesti elektrisüsteemi kõige olulisemate näitajatele.

Kui elektrienergia ülekanne on silmale nähtamatu füüsikaline nähtus, siis suur osa meie tegevusest on pidevalt avalikkuse silma all – meie füüsiline taristu. Eesti elukeskkonna kvaliteedi hoidmiseks ja edendamiseks teeme oma liinide arendus- ja hooldustööde käigus koostööd maaomanike, kohalike omavalitsuste ja teiste haaratud osapooltega. Oleme Eleringis kinnitanud oma keskkonnapoliitika põhimõtted, mida järgime oma igapäevatoos hoolikalt. Eleringi tulevik on tihedalt seotud Eestiga – peame oma äriplaane koostades arvestama pikaajalise perspektiiviga. See tähendab koostööd, avatust, keskkonnasäästlikkust ja ühiskonda panustamist.

Eleringi

jalajalg keskkonnas on vähenemas.
Meist on kujunemas tõhusa
energiakasutuse eeskuju.

Elering ja Eesti energeetiline mõtteareng

Eleringi ülesanne on seista hea elektrituru ja elektrivõrgu arendamise eest. Seda on võimalik teha juhul, kui Eleringi juurde on koondunud võimalikult palju olemasolevat energeetika kompetentsi. See ei tähenda mitte ainult nõudlikku personalipoliitikat, vaid ka koostööd kõikide teiste organisatsioonidega, kes Eesti energeetika arengusse panustavad.

Selleks, et Eesti elektrimajanduse arengusse ning otsustusprotsessidesse kaasata ka ettevõtteid, keda otsused ja tegevuskavad puudutavad, samuti eksperte, tätevvõimu esindajaid, käivitati Eleringi eestvedamisel 2010. aastal kaks nõukoda – Elektrituru nõukoda ja Elektrivõrgu arendamise nõukoda.

Nõukojad lisavad Eesti elektrisüsteemi varustuskindlust tagavate otsuste tegemisel läbipaistvust, koostöö võimaldab tõsta ennustatavust avataval elektriturul ja analüüsida elektrivõrgu strateegilise arengu sõlmküsimusi koos turuosalistega.

Elektrituru arendustegevust toetava nõukoja eesmärgiks on vahetada informatsiooni ja töötada välja positsioone, mis võimaldavad osapooltel leida ühiseid arusaamu elektrituru arenguks regionaalsel tasandil ja rahvusvahelises koostöös.

Eleringi jaoks on oluline, et ajal, kui elektrimajanduses on käsil olulised muutused, tuleb pöörata erilist tähelepanu osapoolte kaasamisele. Läbi turuosaliste informeerituse ja otsuste kujunemise läbipaistvuse loome turuosalistele keskkonna, kus nende tegevust kujundavad otsused on etteennustatavad. Elektrituru nõukoja tööd juhivad Eleringi juhatuse esimees Taavi Veskimägi ning elektriturgude osakonna juhataja Ingrid Arus.

Elektrituru Nõukoja töösse on kaasatud elektrimüügiga tegelevate ettevõtete, jaotusvõrkude, tootjate-tarbijate esindajad ning asjatundjad riigiasutustest. Arvestades regionaalse elektrituru arengut ja ambitsioone, tuleb tulevikus kindlasti kaasata täiendavaid partnereid välismaalt.

Elektrivõrgu Arendamise Nõukojaga soovib Elering kaasata partnereid teadmisi Eesti elektrivõrgu ja Eleringi arendamiseks. Eesti elektrivõrgu varustuskindluse strateegilist arendamist kavandab Elering aastakümnete perspektiivis, et tänased otsused tagaksid ka tulevikus Eesti elektrisüsteemile varustuskindluse. Läbi nõukodade toimuv pidev konsultatsiooniprotsess legitimeerib Eleringi enda strateegilist vaadet ja võimaldab ka teistel turuosalistel süsteemioperaatori plaanidega arvestada. Elektrivõrgu arendamise nõukoda juhib Eleringi juhatuse liige Kalle Kilik.

2010. aastal toimus kuus elektrituru arendamise ja elektrivõrgu arendamise nõukoda. Kõik kohtumised on olnud sisukad, täis elavat arutelu ning leidnud positiivset vastukaja.

Elering ja filantroopia

Eleringi filantroopiaalased tegevused lähtuvad põhimõttest, et meie kaaspanus mistahes ettevõtmisesse peab midagi muutma. See tähendab, et Elering eelistab konkreetseid projekte, mis on hästi planeeritud ja läbimõeldud ning kus saavutatav efekt ühtub Eleringi strateegiliste tegevussuundadega.

Eleringi enda panus ei pea olema tingimata rahaline – meie ettevõtte põhiline vara taristu kõrval on meie inimesed, kes on oma töövaldkonna parimad spetsialistid ja liidrid. Meie töötajate oskused ja sotsiaalne võrgustik on positiivseks lisaväärtuseks mistahes projektis. Mitmed Eleringi meeskonnaliikmed panustavad vabatahtlikult oma aega ja ressursi heategevuslikeks ettevõtmisteks.

Heaks näiteks Eleringi parimatest praktikatest selles valdkonnas on noorte teadlaste doktoriõppe toetamine stipendiumiga tingimusel, et tulevane doktor panustab kraadi kaitsmise järel ise õppejõuna järgmiste tudengite õpetamisse. Siinkohal on paslik mainida, et Eleringi koostöö Tallinna Tehnikaülikooliga on meie ühiskondlike projektide põhiline fookus. Lisaks asjaolule, et Eleringi meeskonna liikmed osalevad lektoritena tudengite harimises, on meil edasiseks plaaniks Eesti energeetilise mõtteloo edendamine koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga.

Elering ja elukeskkond

Elering jälgib oma keskkondlikku jalajälge ja võtab ette mõistlikus ulatuses tegevusi selle efektiivsuseks piiramiseks. Elering on ja jääb pikaajaliselt seotuks Eesti ja selle elukeskkonnaga – vastutus- ja perspektiivitundlik käitumine peegeldub Eleringi põhimõtetes ja väärtustes.

Meie põhitegevus – Eesti elektrienurgia varustuskindluse tagamine – on otseselt seotud muutustega keskkonnas. Elektrienurgia taristu, sealhulgas alajaamad ja kaablid, paiknevad ju meid füüsiliselt ümbritsevas keskkonnas. Seetõttu on pidev keskkonnamõjude hindamine, nii kitsas, seadusest tulenevas mõttes kui ka laiemas, terviklikus vaates, osa meie põhitegevusest.

Märkimisväärse osa meie keskkonnavalasest vastutusest tulenebki Eesti Vabariigis kehtivate keskkonnavalaste seaduste ja nõuete täitmisest. Nii näiteks tuleb keskkonkajakustuste vältimiseks trafode hooldusel ja ohtlike jäätmete nõuetekohaseks käitlemiseks, ladustamiseks ja äraveoks järgida alajaamades õlide ja ohtlike jäätmete tekkega seotud hooldustöödel kümnete erinevate õigusaktide nõudeid. Nende nõuete eeskujulik täitmine on osa meie loomulikust tööprotsessist, milleks meie personal on läbinud koolitusi ning omab vastavaid teadmisi ja kvalifikatsiooni.

Lisaks väliskeskkonnale on meile Eleringis oluline oma töötajate tervisliku heaolu tagamine. See tähendab eelkõige töötervishoiu ja tööohutuse tagamist – nii alajaamade käitumise kui laiemalt elektrienergia ülekandega seotud töö on keeruline ning nõuab head haridust ja ettevalmistust töötaja poolt ja pidevat vastutustundlikku suhtumist tööandja poolt. Teeme ettevõtteks kõik endast sõltuva, et meie inimesed saaksid muretult ja süvenenult oma igapäevast tööd teha.

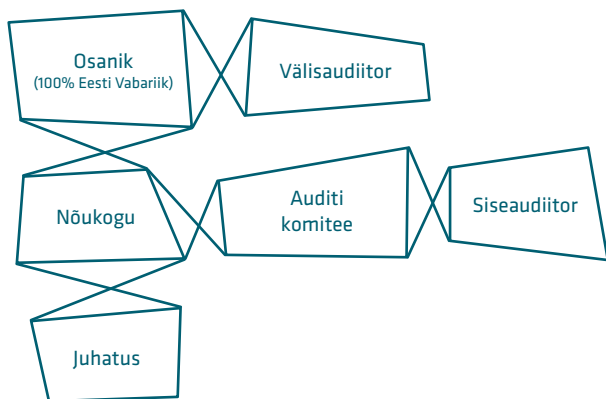
Lisaks sellele, et meie ülesannete täitmise eeltingimuseks on eeskujulik keskkonnakaitset ja -hoitu reguleerivate seaduste vormiline ja sisuline täitmine, oleme Eleringis kinnitanud ka oma keskkondliku vastutuse põhimõtted –

- Teadvustame oma töötajatele ning tarnijatele seadusandlikud jm keskkonnavalused nõuded ning kohustume neid täitma;
- Väldime keskkonna saastamist ja vähendame jäätmeteket ning rakendame selleks parimat võimalikku tehnoloogiat;
- Tarbime ressursse säästlikult;
- Nõuame oma hankedokumentides tarnijatelt keskkonnateadlikku tegevust ja keskkonnasõbralike tehnoloogiate kasutamist;
- Ettevõtte keskkonnapoliitika ja keskkonnaaspektid on avalikud – neid võib iga töötaja vabalt levitada väljaspool ettevõtet, samuti on need avaldatud ettevõtte veebilehel.

Hea ühingujuhtimine

Oleme pühendunud ühingujuhtimise heade tavade järgmisele ning soovime selles pidevalt edasi areneda. Peame seda eelduseks oma strateegiliste eesmärkide saavutamisel ja organisatsiooni kultuuri kujundamisel. Eleringi juhtorganid vastutavad ettevõtte kui terviku arendamise eest. Elering avaldab oma hea ühingujuhtimise aruande veebilehel www.elering.ee.

Juhtimine

Eleringi põhikirja kirjeldab aktsionäri, juhtimisorganite ning auditi komitee rollid ja vastutuse. Ettevõtte juhtorganid on nõukogu ja juhatus. Juhatus liikme töökord on sätestatud juhatus liikme lepingus, põhikirjas, valdkondlikes põhimäärustes ning töökordades, elektrituruseaduses ja teistes õigusaktides. Nõukogu töö korraldatakse äriseadustikus, riigivaraseaduses ja teistes õigusaktides, Eleringi põhikirjas ning nõukogu töökorras sätestatud alustel.

Üldkoosolek

Omaniku huvid on ettevõttes tagatud nõukogu liikmete näol (Rahandusministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajad). Ettevõtte finantsvahendeid ei kasutata muudeks tegevusteks, samuti on Eleringis loodud dividendipoliitika, mis kirjeldab nõudeid omanikule dividendide maksmisel.

Ühingu omanike pädevuses on: põhikirja muutmine; aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine; nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine; audiitorite valimine ja audiitorite tasustamise korra määramine; erikontrolli määramine; majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine; osa jagamine; ettevõtte ühinemise, jagunemise, ümberkujundamise ja/või lõpetamise otsustamine; juhatuse või nõukogu liikme vastu nõude esitamise; samuti nõukogu liikmega tehingu tegemise otsustamine ja selle tingimuste otsustamine ja selles nõudes või tehingus Eleringi esindaja määramine; muude küsimuste otsustamine, mille kohta omanikud otsustavad, et selle küsimuse lahendamine kuulub omanike pädevusse.

Nõukogu

Nõukogu annab juhatusele suunised ettevõtte juhtimise korraldamiseks ning teostab järelevalvet ettevõtte juhatuse tegevuse üle. Nõukogu määrab kindlaks, vaatab korrapäraselt üle ning hindab Ühingu strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaearve.

Nõukogu liikmed vastutavad seaduse või ettevõtte põhikirja nõuete rikkumise ning oma kohustuste täitmata jätmisega süüliselt tekitatud kahju eest solidaarselt.

Oma ülesannete täitmiseks on nõukogul õigus tutvuda kõikide ettevõtte dokumentidega, samuti kontrollida raamatupidamise õigsust, vara olemasolu, ettevõtte tegevuse vastavust seadusele, põhikirjale ja üldkoosoleku otsustele. Nõukogul on õigus saada juhatuselt teavet ettevõtte tegevuse kohta ning nõuda juhatuselt tegevusaruannet ning bilansi koostamist.

Nõukogu koosneb kolmest kuni viiest liikmest. Nõukogu liikmete arvu otsustavad ning nõukogu liikmed valivad omanikud. Antud hetkel koosneb Eleringi nõukogu viiest liikmest. Põhikirjas on toodud nõukogu liikme valiku piirangud.

Sõltumatuse tagamiseks esitatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile nõukogu liikmete huvide deklaratsioon. Samuti deklareeritakse seotud osapooltega teostatud tehinguid majandusaasta aruande kinnitamisel ja auditeerimisel.

Nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi omanik ehk majandus- ja kommunikatsiooniminister.

Nõukogu liikmete tasud on määratud majandus- ja kommunikatsiooniministri käskkirjaga.

Nõukogu liikmed

Lauri Tammiste

nõukogu esimees
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi
energeetika osakonna juhtaja

Heiki Tammoja

Tallinna Tehnikaülikooli elektroenergeetika
instituudi direktor

Thomas Auväärt

Rahandusministeeriumi finantsturgude
talituse juhataja

Jüri Raatma

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi
nõunik

Aivar Sõerd

Tallink Hotels tegevjuht

Auditi komitee

Nõukogu otsusega on kinnitatud auditi komitee, kelle ülesandeks on riskijuhtimise, sisekontrolli ning finantsaruandluse üle järelevalve teostamine. Auditi komitee on nõukogu nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

Auditi komitee koosneb viiest liikmest. Auditi komitee liikmed valitakse ja kutsutakse tagasi nõukogu otsusega. Auditi komitee liikmed valitakse tähtajaliselt kolmeks aastaks. Auditi komitee liikmed valivad endi seast esimehe, kes korraldab auditi komitee tegevust. Auditi komitee esimeheks ei või olla nõukogu esimees. Nõukogu liikmed saavad lisatasu auditi komitees osalemise eest.

Auditi komitee esimees on Thomas Auväärt. Auditi komitee liikmed on Lauri Tammiste, Heiki Tammoja, Jüri Raatma ja Aivar Sõerd.

Juhatus

Eleringi juhatusel on täielik otsustusvabadus ning igapäevaseid juhtimisotsuseid tehakse iseseisvalt ilma omaniku ja nõukogu sekkumiseta. Juhatus vajab nõukogu nõusolekut tehinguteks ja toiminguteks, mis väljuvad Ühingu igapäevase majandustegevuse raamest.

Juhatus tagab nõukogu liikmete piisava informeeritavuse ettevõtte majanduslikust olukorrast ning majandustegevusega seotud olulisematest asjaoludest ning informeerib nõukogu vastavalt vajadusele majandustegevuse olulisematest asjaoludest, sealhulgas, kuid mitte ainult: ettevõtte igapäevases majandustegevuses ja majanduslikus olukorras toimunud muutustest, ettevõtte jaoks oluliste tehingute tegemisest, ettevõtte jaoks oluliste juhtimisotsuste vastuvõtmisest, juhtumitest ja asjaoludest, mis võivad ettevõttele kaasa tuua põhjendamatult suure majandusliku riski tekkimise ning muudest ettevõtte majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest.

Juhatus koosneb kolmest liikmest. Juhatusel liikmed valitakse nõukogu poolt viieks aastaks. Juhatusel esimees korraldab juhatusel tööd ning ettevõtte igapäevast juhtimist ja majandustegevust. Juhatusel liikmetega sõlmib nõukogu poolt volitatud isik lepingud, milles nähakse täpsemalt ette juhatusel õigused ja kohustused ettevõtte suhtes.

Juhatusel liikmed

Taavi Veskimägi
juhatusel esimees

Peep Soone
juhatusel liige

Kalle Kilk
juhatusel liige

Juhatusel liikmele võib tasu maksta üksnes temaga sõlmitud juhatusel liikme lepingu alusel. Kui juhatusel liige täidab lisaks ettevõtte juhatusel liikme ülesannetele muid ettevõtte vajalikke ülesandeid, siis nende ülesannete eest võib tasu maksta üksnes juhul, kui see on ette nähtud juhatusel liikme lepingus. Juhatusel liikmele võib ka maksta täiendavat

tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust, kuni nelja kuutasu ulatuses. Preemiat võib maksta aastatulemuste alusel või muudel alustel nõukogu otsusest lähtuvalt. Juhatusel liikmete tasud on fikseeritud ja sätestatud juhatusel liikme lepingus. Pikaajalisi preemiasüsteeme Eleringis loodud ei ole. Juhatusel liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist kolme kuutasu ulatuses.

Sõltumatuse tagamiseks esitatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile juhatusel liikmete huvide deklaratsioon. Samuti deklareeritakse seotud osapooltega teostatud tehingud majandusaasta aruande kinnitamisel ja auditeerimisel.

Juhatusel liikme ametiaeg on põhikirjas sätestatud, viis aastat, mida võib nõukogu pikendada juhatusel liikme nõusolekul ametiaja võrra. Juhatusel liikme võib tagasi kutsuda nõukogu ning juhatusel liikmel on õigus tagasi astuda 3-kuulise etteteatamisega.

Töötajad

Eleringi suurim vara on õiged inimesed õigetal kohtadel, täitmas ülesandeid ja kandmas rolle, mis kõige paremini sobivad nende isikuomaduste, teadmiste ja võimetega. 2010. majandusaasta keskmine töötajate arv Eleringis oli 139 töötajat, neist 76% mehi ja 24% naisi. Töötajate keskmine vanus aasta lõpu seisuga on 43 eluaastat.

Oma töötajates hindame asjatundlikkust, avatust, abi- valmidust ja vastutustundlikkust. Nagu näitas töötajate pühendumuse uuringu tulemus, peavad neid väärtusi tähtsaks ka töötajad ise. Selle regulaarse uuringu tulemuste trend viimastel aastatel näitab töötajate kõrget ja kasvavat pühendumust. Töötajate hinnangul on Eleringi peamiseks tugevusteks töö vaheldusrikkus, konstruktiivsed suhted juhtidega, ühised traditsioonid, asjatundlikud kolleegid, tööalased koolitused ning arenev ja uuendusmeelne töö- andja, mis pakub stabiilset töökohta. Töösuhete stabiilsust Eleringis kinnitab ka ülimaldalt tööjõu voolavuse näitaja, 4% 2010. aastal.

Väärtustame töötajate aktiivsust kaasamõtlemisel-tegutsemisel ettevõtte arendamisel ning ürituste korraldamisel. Tunnustame oma tublimaid iga-aastase „Aasta tegija“ tiitliga.

Ettevõtte edu järjepidevuse tagamiseks on kriitilise tähtsusega järelkasv ja töötajate areng. Teeme koostööd mitmete kõrgkoolidega ning pakume valitud üliõpilastele põhjalikku praktikaprogrammi. 80% meie töötajaist on kõrgharidusega ning mitmed ühendavad töö õpingutega. 2010. aasta lõpu seisuga õppis ca 20% Eleringi töötajatest samaaegselt kõrgkoolide kraadiõppes. Samuti korraldame koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga energeetika-alaseid täiendkurseid meie insener-tehnilistele töötajatele.

Töötajate vanuseline koosseis on ristlõige erinevatest põlvkondadest. Ettevõtte tugevus seisneb erinevate põlvkondade võrdses esindatuses personali seas. Aastatepikkuse kogemusega tippspetsialistid ning värskest akadeemilise hariduse omandanud noored täiendavad teineteist.

Riskijuhtimine ja sisekontrollisüsteem

Eleringi juhatus kinnitab, et:

- ühingu riskijuhtimine ja sisekontrollisüsteem toimivad ning on tõhusad;
- ühingu finantsaruandlus ja majandusaasta aruanne põhinevad toimival riskijuhtimisel ja sisekontrollisüsteemil.

2010. aastal uuendati Eleringis riskijuhtimise põhimõtteid ja poliitikat, mille rakendamisega on tagatud toimiv ettevõtte tegevusvaldkonnast lähtuv riskijuhtimise- ja sisekontrollisüsteem.

Ettevõtte sisekontrollisüsteemi toimimise eest vastutab juhatus. Sisekontrollisüsteemi toimimise tagamiseks luuakse põhikirjast tulenevalt siseaudiitori ametikoht või korraldatakse siseaudiitori teenuse ostmise auditaorühingult. Juhatus on sõlminud siseaudiitori teenuse ostmiseks lepingu PricewaterhouseCoopers'iga. Vastavalt põhikirjale on ettevõtte omanikul, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil, õigus nõuda erikontrolli tegemist ning kasutada selleks enda poolt juhitava asutuse struktuuriüksust.

Riskijuhtimise eesmärgid Eleringis on:

- hallata ja kirjeldada riskijuhtimise protsesse ettevõttes;
- defineerida riskijuhtimise protsessi osapoolte rollid ja vastutused;
- kindlustada, et kõik riskid on tuvastatavad, hinnatavad ja et neile on võimalik reageerida;
- võimaldada juhtidel paremini mõista ja juhtida riske.

Riskijuhtimise poliitika põhimõtted Eleringis on kindlustada, et:

- ettevõtte kultuur, protsessid ja struktuur soosivad ettevõtte strateegiliste eesmärkide saavutamist ning samal ajal riskide tuvastamist, juhtimist, jälgimist ja võimaluse korral maandamist;
- ettevõtte riskide jälgimine ja juhtimine ning sisekontrollisüsteem põhinevad vabatahtliku hea ühingujuhtimise tava propageeriva organisatsiooni COSO (Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission) poolt välja töötatud rahvusvaheliselt aktsepteeritud riskijuhtimise mudelil "Enterprise Risk Management (ERM) Model";
- ettevõtte riskide juhtimisel on arvesse võetud kõik asjasse puutuvad õigusaktid, standardid, regulatsioonid ja lepingulised kohustused, samuti ühiskonnast lähtuvad nõuded ja ootused;
- ettevõttes parandame pidevalt riskijuhtimist puudutavaid tugevusi.

A man with short brown hair and a light beard, wearing a blue dress shirt, a dark blue vest, and a patterned tie, is looking out a window. He is holding a small object in his hands. In the background, a clock is visible on the wall.

“

2010. aastal uuendati Eleringis riskijuhtimise põhimõtted ja poliitika, millega kindlustati toimiv riskijuhtimise- ja sisekontrollisüsteem.

Kalle Kukk
strateegiajuht

Rollid ja vastutused

Juhatus vastutus riskijuhtimises on kindlustada, et organisatsiooni kultuur ja protsessid soosivad riskidest lähtuvate võimalike rikkumiste tuvastamist. Riskijuhilt saadava informatsiooni põhjal vaatab juhatuse üle tuvastatud riskid ning annab hinnangu, kas arvesse on võetud kõik olulised ettevõtte tegevusest tulenevad riskid.

Juhatus raporteerib oma järeldest nõukogule, kes annab järeldest hinnangu ning enne majandusaasta aruande heaks kiitmist aktsepteerib juhatuse kinnituse, et riskijuhtimise ettevõtte kohaldatakse ja et see toimib.

Nõukogu on delegeerinud teatud ülesanded auditi komiteele. Auditi komitee raporteerib nõukogule soovitud ja järeldest, mis tulenevad sise- ja välisaudiitorite tähelepanekutest.

Riskijuht vastutab ettevõttes üldise riskijuhtimise korralduse eest ning koordineerib riskide hindamist ja vajalike järetegevuste teostamist. Riskijuhti toetavad selles riskihaldurid, kelleks on:

- elektrisüsteemi juhtimiskeskuse juhataja;
- elektriturude osakonna juhataja;
- finantsjuht;
- juriidilise talituse juhataja;
- strateegiajuht.

Riskijuht annab riskihaldurilt saadava informatsiooni põhjal juhatusele ülevaate riskijuhtimise toimimisest ettevõttes. Riskijuht annab juhatusele riskidest aru kaks korda aastas, kasutades riskihaldurite koostatud riskikaarte ja riskide registrit. Aruanne sisaldab ülevaadet tuvastatud riskidest, riskide esinemise tõenäosusest, riskide ilmnemisel nende mõjust ettevõtte tegevusele ning kontrollimehhanismidest riskide juhtimiseks.

Perioodilise riskijuhtimisealase informatsiooni andmine riskihaldurite poolt riskijuhile ning analüüsimine toimub riskijuhtimise komitees. Riskijuhtimise komiteed juhivad riskijuht ja selle liikmed on lisaks riskihaldurid.

Riskide hindamine

Riskide põhikategooriad, mille raames riskihaldurid riske määratlevad ja hindavad, on järgmised:

- elutähtsa teenuse toimepidevuse riskid;
- elektriturude toimivuse riskid;
- finantsriskid;
- väliskeskkonnast tulenevad riskid;
- strateegiariskid.

Elutähtsa teenuse toimepidevuse riskid hõlmavad ülekandevõrgu valmisoleku kindlustamise ja Eesti elektrisüsteemi reaajas juhtimisega seonduvaid riske. Elektriturude toimivuse riskid hõlmavad bilansi selgitamise, turu-informatsiooni liikumise ja andmete avaldamisega seonduvaid riske.

Finantsriskid hõlmavad krediidi-, likviidsus-, valuuta- ja muid riske, millel on otsene mõju Ühingu finantseerimisele ning kasumlikkusele. Väliskeskkonnast tulenevad riskid hõlmavad regulatiivseid, õiguslikke, omanikust lähtuvaid ja muid väliseid riske, mille üle Ühingu puudub otsene kontroll. Strateegiariskid hõlmavad Ühingu strateegilise planeerimise, võrgu planeerimise, infotehnoloogiliste arenduste, maine, töökeskkonna arendamise ja personalipoliitika seonduvaid riske.

Perioodiline riskihindamine toimub Eleringis kaks korda aastas:

- riskid hinnatakse samaaegselt ettevõtte strateegia uuendamisega;
- riskide hinnang vaadatakse üle majandusaasta aruande koostamise protsessis.

Teabe avaldamine

Ühingu veebileht on selge ülesehitusega, kus on esitatud majandusaasta aruanded, majandustulemused, tegevusnäitajad, põhitegevus, struktuur, strateegia, uudised ja teated ning muu informatsioon, mis on investoritele ja üldsusele vajalik. Veebilehte on võimalik lugeda ka inglise keeles. Veebilehel www.elering.ee olevat informatsiooni (sh uudiseid ja teateid) uuendatakse pidevalt.

Raamatupidamise aastaruanne

Finantsseisundi aruanne.....	46
Koondkasumiaruanne	47
Rahavoogude aruanne	48
Omakapitali muutuste aruanne	49
Raamatupidamise aastaaruande lisad	50
Lisa 1. Elering OÜ ja selle äritegevus	50
Lisa 2. Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest	50
Lisa 3. Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused	56
Lisa 4. Uued arvestuspõhimõtted.....	57
Lisa 5. Finantsriskide juhtimine	60
Lisa 6. Raha ja raha ekvivalendid.....	65
Lisa 7. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	67
Lisa 8. Materiaalne põhivara.....	67
Lisa 9. Kasutusrent	68
Lisa 10. Immateriaalne põhivara	70
Lisa 11. Laenukohustused	71
Lisa 12. Võlad tarnijatele ja muud võlad.....	72
Lisa 13. Tulevaste perioodide tulud	73
Lisa 14. Omakapital	74
Lisa 15. Müügitulu	75
Lisa 16. Muud äritulud	76
Lisa 17. Kaubad, toore, materjal ja teenused	76
Lisa 18. Mitmesugused tegevuskulud	77
Lisa 19. Tööjõukulud.....	77
Lisa 20. Muud ärikulud.....	78
Lisa 21. Finantstulud ja -kulud	78
Lisa 22. Saldod ja tehingud seotud osapooltega	79
Lisa 23. Tingimuslikud kohustused ja siduvad tulevikukohustused	81
Lisa 24. Bilansipäevajärgsed sündmused	81
Sõltumatu audiitori aruanne.....	82
Kasumi jaotamise ettepanek	83
Tegevjuhtkonna allkirjad 2010.aasta majandusaasta aruandele	84
Elering OÜ müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	85

Finantsseisundi aruanne

tuhandetes kroonides

Lisa 31/12/2010 31/12/2009 01/01/2009

VARAD

Käibevara

Raha ja raha ekvivalendid	6	626 866	0	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	7	342 159	208 568	192 246
Käibevara kokku		969 025	208 568	192 246

Põhivara

Materiaalne põhivara	8	5 544 548	5 516 156	5 346 928
Immateriaalne põhivara	10	48 497	31 001	17 837
Põhivara kokku		5 593 045	5 547 157	5 364 765

VARAD KOKKU

6 562 070 5 755 725 5 557 011

KOHUSTUSED

Lühiajalised kohustused

Võlakohustused	11	0	2 935 838	386 121
Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	568 608	273 838	206 722
Lühiajalised kohustused kokku		568 608	3 209 676	592 843

Pikaajalised kohustused

Võlakohustused	11	2 905 493	0	2 046 586
Tulevaste perioodide tulud	13	349 385	346 541	319 961
Sihtfinantseerimise ettemaksud	13	237 033	0	0
Pikaajalised kohustused kokku		3 491 911	346 541	2 366 547

KOHUSTUSED KOKKU

4 060 519 3 556 217 2 959 390

OMAKAPITAL

Osakapital	14	2 190 524	2 100 000	2 100 000
Kohustuslik reservkapital	14	44 039	44 039	30 261
Jaotamata kasum	14	266 988	55 469	467 360
OMAKAPITAL KOKKU		2 501 551	2 199 508	2 597 621

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU

6 562 070 5 755 725 5 557 011

Lisad lehekülgedel 50 kuni 81 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Koondkasumiaruanne

tuhandetes kroonides

Lisa

2010

2009

Müügitulu	15	1 390 429	1 181 313
Muud äritulud	16	1 348	283
Kaubad, toore, materjal ja teenused	17	-590 753	-452 203
Mitmesugused tegevuskulud	18	-46 045	-47 888
Tööjõukulud	19	-59 521	-56 574
Põhivara kulum	8,10	-369 872	-304 826
Muud ärikulud	20	-649	-770
Ärikasum		324 937	319 334
Finantstulud		1 356	0
Finantskulud	21	-114 774	-109 736
Kasum enne tulumaksustamist		211 519	209 598
Tulumaks	14	0	127 619
Aruandeaasta kasum		211 519	81 979
Aruandeaasta koondkasum		211 519	81 979

Lisad lehekülgedel 50 kuni 81 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavoogude aruanne

tuhandetes kroonides

Lisa

2010

2009

RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST

Kasum enne tulumaksu		211 519	209 598
Korrigeerimised:			
▪ Kasum materiaalse põhivara müügist	16	-961	-244
▪ Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus, immateriaalse põhivara amortisatsioon	8,10	369 872	304 826
▪ Intressikulud	21	114 674	109 716
▪ intressitulu		-1 334	0
Muutused käibekapitalis:			
▪ Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	7	-136 568	-13 084
▪ Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	12	256 143	66 947
▪ Liitumis- ja muude teenustasude tulevaste perioodide tulu muutus	13	2 844	26 580
Rahavood äritegevusest ilma intressideta ja tulumaksuta		816 189	704 339
Makstud tulumaks	14	0	-127 619
Makstud intressid	21	-87 501	-109 716
Saadud intressid		1 061	0
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST KOKKU		729 748	467 004

RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST

Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetused	8,10	-408 392	-490 408
Põhivara sihtfinantseerimiseks saadud välisabi	13	237 033	0
Laekunud materiaalse põhivara müügist		5 059	365
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		-166 300	-490 043

RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST

Muud lühiajalised võlakohustused	11	-2 046 586	0
Arvelduskrediidi netomuutus	11	-889 252	503 131
Saadud pikaajalised panga laenud	11	2 908 732	0
Sisemaks osakapitali	14	90 524	0
Makstud dividendid	14	0	-480 092
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		63 418	23 039

Raha ja raha ekvivalentide netomuutus		626 866	0
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	6	0	0
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	6	626 866	0

Lisad lehekülgedel 50 kuni 81 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes kroonides

	<i>Osakapital</i>	<i>Kohustuslik reservkapital</i>	<i>Jaotamata kasum</i>	<i>Kokku</i>
Saldo seisuga 1.1.2009	2 100 000	30 261	467 360	2 597 621
Aruandeaasta koondkasum	0	0	81 979	81 979
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	13 778	-13 778	0
Makstud dividendid	0	0	-480 092	-480 092
Saldo seisuga 31.12.2009	2 100 000	44 039	55 469	2 199 508
Sissemakse osakapitali	90 524	0	0	90 524
Aruandeaasta koondkasum	0	0	211 519	211 519
Saldo seiga 31.12.2010	2 190 524	44 039	266 988	2 501 551

Täpsem informatsioon osakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on esitatud lisas 14.

Lisad lehekülgedel 50 kuni 81 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaruande lisad

Lisa 1

ELERING OÜ JA SELLE ÄRITEGEVUS

Elering OÜ („Ettevõte“) 31. detsembril 2010.a. lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Ettevõtte on registreeritud Eesti Vabariigis ja juriidiline aadress on Kadaka tee 42, 12915 Tallinn, Eesti. Ettevõtte põhitegevus on elektri ülekanne Eesti Vabariigis. Ettevõtte majandustegevust reguleerivad Eesti Vabariigi seadused, mille kohaselt reguleerib Konkurentsiamet Ettevõtte majandustegevust, teostab järelevalvet tema äritegevuse üle ning kehtestab tariifid ülekandeteenustele.

Alates 27.01.2010 on ettevõtte ainsusosanik on Eesti Vabariik- kuni 27.01.2010 oli ettevõtte emaettevõtte Eesti Energia AS, mille ainuaktsionär on Eesti Vabariik.

Juhatus kinnitas käesoleva raamatupidamise aastaruande 11.04.2011.a. Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule esitatakse majandusaasta aruanne kinnitamiseks ettevõtte nõukogule ja osanike üldkoosolekule.

Lisa 2

ÜLEVAADE OLULISTEST ARVESTUSPÕHIMÕTETEST

Koostamise alused

Käesolev raamatupidamise aastaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt („IFRS“), lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Käesoleva raamatupidamise aastaruande koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted on esitatud alljärgnevalt. Neid arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikidele aruandes esitatud perioodidele, välja arvatud juhul, kui on viidatud teisiti.

Ettevõtte muutis 2009. aastal oma majandusaastat. Kui varasemalt kestis ettevõtte majandusaasta 1. aprillist 31. märtsini, siis uus majandusaasta vastab kalendriaastale. Ettevõtte 31.12.2009. lõppenud majandusaasta aruandes olid esitatud majandustulemused perioodide 1.04.2008-31.03.2009 ja 1.04.2009 - 31.12.2009 (9 kuud) kohta. Käesolevas aruandes on esitatud majandustulemused perioodide 1.01.2009 - 31.12.2009 ja 1.01.2010 - 31.12.2010 kohta, ehk võrreldavat perioodi on võrreldes 2009.a. aruandes esitatuga muudetud. Võrreldav periood muudeti 12 kuu pikkuseks, et tagada majandusaastate finantsnäitajate parem võrreldavus.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Ettevõtte arvestusvaluuta on Eesti kroon. Käesolevas aastaruandes on kõik summad esitatud tuhandes Eesti kroonides, välja arvatud juhul, kui on viidatud teisiti.

Välisvaluuta ümberarvestus

Välisvaluutas toimunud tehingud arvestatakse ümber arvestusvaluutasse tehingupäeval kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Valuutakursi kasumid ja -kahjumid, mis on tekkinud nende tehingute kajastamisest ning monetaarsete varade ja kohustuste valuutakursside ümberarvestamisest aastalõpu vahetuskursi alusel, kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Finantsvarad

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, s.t päeval, mil ettevõtte võtab endale kohustuse teatud finantsvara ostuks või müügiks. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui õigus saada investeringutest tulenevaid rahavooge on lõppenud või üle antud ning ettevõtte on üle andnud kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved.

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist ja samuti juhtkonna kavatsustest jaotatakse finantsvarad esmasel arvelevõtmisel järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasel väärtusel muutuva läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad;
- laenud ja nõuded;
- lunastustähtajani hoitavad investeringud;
- müügiootel finantsvarad.

31. detsembri 2010 (samuti 31. detsembri 2009 ja 1. jaanuari 2009) seisuga puudusid ettevõttel muud finantsvarade liigid, välja arvatud need, mis on liigitatud laenude ja nõuete kategooriasse.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul, välja arvatud need, mida ettevõtte kavatseb lähitulevikus müüa. Laenud ja nõuded kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtusel, millele lisanduvad tehingukulutused. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse laenud ja nõuded korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit, välja arvatud juhul, kui tasumine toimub 30 päeva jooksul.

Ettevõtte hindab iga aruandeperioodi lõpus, kas finantsvara väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid. Finantsvara väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahjum on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid väärtuse languse kohta ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esmast arvelevõtmist („kahjujuhtum“) ja sellel kahjujuhtumil (või -juhtumitel) on mõju finantsvara või finantsvarade rühmast saadavatele tulevastele hinnangulistele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kriteeriumid, mida ettevõtte kasutab, otsustamaks, et vara väärtuse languse kohta on objektiivseid tõendeid, on: võlgniku olulised finantsraskused; tõenäosus, et võlgnik läheb pankrotti või teeb läbi saneerimise; ning lepingu rikkumine, näiteks maksetähtajast mittekinnipidamine enam kui 90 päeva.

Kahjumi suurus on vahe nõude bilansilise väärtuse ja varast tulevikus hinnanguliselt laekuvate rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, mis on diskonteeritud, kasutades vara esialgset sisemist intressimäära. Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluse konto kaudu ja kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes.

Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja koos nõudele tehtud allahindlusega allahindluskontol.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades ja muid lühiajalisi, kuni 3-kuulisi üllikviidseid investeringuid. Raha ja raha ekvivalente kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Ettemaksed

Ettemaksed kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Ettemakse liigitatakse pikaajaliseks, kui ettemaksega seotud kaupu või teenuseid saadakse pikema kui üheaastase perioodi jooksul või kui ettemakse on seotud varaga, mida liigitatakse pikaajaliseks esmasel arvelevõtmisel. Varade omandamisega seotud ettemaksed klassifitseeritakse

ümbär vara soetusmaksumuseks siis, kui ettevõte on saavutanud vara üle kontrolli ja on tõenäoline, et ettevõte saab vara kasutamisest tulevast majanduslikku kasu. Muud ettemaksed kajastatakse kasumiaruandes kuluna siis, kui ettemaksetega seotud kaubad või teenused on kätte saadud. Juhul, kui esineb märke selle kohta, et ettemaksetega seotud varasid, kaupu või teenuseid ei saada kätte, hinnatakse ettemakse alla ja sellega seotud kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes.

Materiaalne põhivara

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seotud objektide omandamisega. Soetusmaksumus sisaldab ka laenukasutuse kulutusi, mis on tekkinud vara soetamisega otseselt seotud või üldistelt võlakohustustelt, mis finantseerivad kriteeriumitele vastavate varade ehitust.

Hilisemad kulutused lisatakse vara bilansilisele maksumusele või kajastatakse vajadusel eraldiseisva varana ainult juhul, kui ettevõte saab tõenäoliselt varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponendi jääkväärtus kantakse maha. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna kasumiaruandes nende tekkimise perioodil.

Maad ei amortiseerita. Muude materiaalse põhivara objektide kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit, kajastamaks soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahet kuluna varade hinnanguliste eluigade jooksul:

	<i>Kasulik eluiga aastates</i>
Ehitised	25-40
Rajatised – elektriliinid	30-60
Muud rajatised	10-30
Masinad ja seadmed lektriülekaneseadmed	7-25
Muu materiaalne põhivara	3-20

Varaobjekti lõppväärtus on hinnanguline summa, mida ettevõte saaks praegu vara realiseerimisest, millest on maha arvatud vara realiseerimisega seotud müügikulud, juhul kui vara oleks nii vana ja sellises olukorras, nagu ta on eeldatavasti oma kasuliku eluea lõpus. Varade lõppväärtusi ja kasulikke eluigasiid vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse igal bilansipäeval.

Juhtkond hindab igal aruandekuupäeval, kas eksisteerib märke materiaalse põhivara väärtuse võimalikust langusest. Selliste märkide esinemise korral hindab juhtkond kaetavat väärtust, mis on kas vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, olenevalt kumb on kõrgem. Vara hinnatakse alla kaetava väärtuseni ja kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes. Vajadusel tühistatakse varasematel aastatel kajastatud kahjum vara väärtuse langusest juhul, kui on toimunud muutus hinnangutes, mida kasutati varaobjekti kasutusväärtuse või õiglase väärtuse (millest on maha arvatud müügikulutused) määramisel.

Müügist ja mahakandmisest saadavad kasumid ja kahjumid, mis leitakse müügist saadud raha ja vara jääkväärtuse vahena, kajastatakse kasumiaruandes.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse esmalt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara otstarbekohasesse seisundisse viimiseks, ning laenukasutuse kulutustest, mis on seotud varadega, mille kasutusvalmidusse viimine vältab pikema perioodi jooksul. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Omandatud tarkvara litsentse kapitaliseeritakse nende omandamiseks ja tööseisundisse viimiseks tehtud kulutuste põhjal.

Isiklik kasutusõigus. Immateriaalse põhivara kajastamiskriteeriumitele vastavate hoonestusõiguste ja servituutide eest tehtud maksed kajastatakse immateriaalse põhivarana. Maa kasutusõiguste kulutused amortiseeritakse lepinguperioodi jooksul, mis ei ületa 100 aastat.

Immateriaalseid põhivarasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil nende kasulike eluigade jooksul:

<i>Kasulik eluiga aastates</i>	
Tarkvara litsentsid	3 aastat
Isiklikud kasutusõigused	50-100 aastat

Väärtuse languse korral hinnatakse immateriaalse põhivara jääkmaksumus alla kasutusväärtuseni või õiglase väärtuseni, milles on arvatud maha müügikulutused, olenevalt kumb on kõrgem.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Maa ja amortiseeritavate varade puhul hinnatakse väärtuse langust juhul, kui teatud sündmused või muutused olukorras viitavad sellele, et kaetav väärtus võib olla langenud alla jääkmaksumuse. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara jääkmaksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on kas vara õiglase väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, olenevalt kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil grupeeritakse varad madalamal tasemel, mille puhul on võimalik eristada rahavoogusid (raha genereerivad üksused). Kord alla hinnatud mittefinantsvarade puhul tuleb igal järgmisel aruandekuupäeval hinnata, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud.

Rendilepingud

Kasutusrent on rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved jäävad rendileandjale. Saadud või tasutud kasutusrendimakseid kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustused

Finantskohustused liigitatakse järgmistesse kategooriatesse: (a) kauplemiseesmärgil hoitavad, mis hõlmab ka tuletisinstrumente ja (b) muud finantskohustused. Ettevõttel on ainult „muude finantskohustuste“ kategoorias olevaid finantskohustusi.

Muud finantskohustused võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulutused, ning kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajalisi kohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses; erinevused saadud tasu (millest on maha arvatud tehingukulutused) ja lunastusmaksumuse vahel kajastatakse kasumiaruandes laenukohustuste lepinguperioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansipäevast; või kui ettevõttel ei ole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal on õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja netosumma kajastatakse bilansis ainult siis, kui eksisteerib seaduslik õigus kajastatud summade tasaarveldamiseks ja eksisteerib kavatsus tasaarveldamiseks netobaasil või samaaegselt vara realiseerimiseks ja kohustuse maksmiseks.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised kohustuste või kulude katteks on mittefinantskohustused, mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Neid kajastatakse tekkepõhiselt siis, kui ettevõtte on minevikus aset leidnud sündmusest tulenev (juriidiline või faktiline) kohustus ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid sisaldavatest ressurssidest loobumist, ja kohustuse summa on usaldusväärselt hinnatav.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mis tulenevad minevikus aset leidnud sündmusest ja mille realiseerumine ei ole tõenäoline või mille suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärtusega mõõta, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete või protsesside väljatöötamiseks. Arendusväljaminekuid kapitaliseeritakse juhul, kui on täidetud kõik IAS 38-s esitatud kajastamiskriteeriumid. Kapitaliseeritud arendusväljaminekuid amortiseeritakse toodete eeldatava kasutamisperioodi jooksul. Uuringutega seotud kulutusi, mida tehakse uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumiseks, ja koolituskulusid ei kapitaliseerita.

Osakapital

Osad liigitatakse omakapitaliks. Ettevõtte puuduvad eelisosad. Lisakulutused, mis on otseselt omistatavad uute osade emissioonidele, kajastatakse omakapitali vähendamisenä. Kui saadud tasu õiglane väärtus on suurem kui nominaalväärtus, kajastatakse see vahe ülekursina omakapitalis.

Dividendid

Dividende kajastatakse kohustusena ja nad arvatakse maha omakapitalist perioodil, mil need kuulutatakse välja ja kiidetakse heaks. Dividendid, mis kuulutatakse välja pärast bilansipäeva ja enne raamatupidamise aastaaruande avaldamist, avalikustatakse lisas Bilansipäevajärgsed sündmused.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 osakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid osanikele.

Tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, milles on maha arvatud käibemaks ja allahindlused.

Tulu kaupade müügist kajastatakse hetkel, mil kõik kaupade omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle, tavaliselt kaupade väljasaatmise hetkel.

Tulu teenuse müügist kajastatakse perioodil, mil teenuseid osutatakse, olenevalt tehingu valmidusastmest, mida hinnatakse võttes aluseks tegelikult osutatud teenuste osakaalu osutatavate teenuste kogumahu. Siia kategooriasse kuuluvad ülekandeteenuste ja bilansienergia müük.

- Liitumistasude kajastamine
Elektrivõrguga liitumisel peavad kliendid tasuma liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks ehitatavale infrastruktuurile tehtavad tegelikud kulutused. Tulu liitumistasudest kajastatakse tulevaste perioodide tuluna ja kajastatakse ühtlaselt tuluna kliendisuhete hinnangulise kestvuse jooksul. Liitumistasusid amortiseeritakse 20 aastase perioodi jooksul. Tulevaste perioodide tulud liitumistasudest kajastatakse bilansis pikaajalise kohustusena.
- Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit.
- Sihtfinantseerimise kajastamine
Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse selle õiglasel väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et Ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset.

Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimisi kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt võetakse sihtfinantseerimise arvel finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses, mitterahalise sihtfinantseerimisena saadud vara aga õiglasest väärtuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundiaruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitterahalisel sihtfinantseerimisel võetakse saadud vara bilansis arvele tema õiglasest väärtuses.

Toetused elektritootjatele

Vastavalt elektrituruseadusele peab ettevõtte osalema taastuvast energiaallikast ja töhusa koostootmise režiimil tootmiseseadmetega tootjate toetamise skeemis. Elektrienergia lõpptarbija poolt makstav taastuvenergia tasu on proportsionaalne tarbijale osutatavate võrguteenuste mahuga. Ettevõtte kogub toetusi tingimustele vastavate tootjate nimel ja maksab need neile välja.

Vastavalt hetkel kehtivatele põhimõtetele koostab ettevõtte hinnangu toetuste suuruse kohta järgmise kalendriaasta jooksul, lähtudes hinnangutest, millised taastuvast energiaallikast tootjad vastavad toetuse saamise tingimustele (kriteeriumid on määratud riigi poolt); mis on nende tootjate poolt toodetava elektri hulk ning milline on lõpptarbijatele osutatavate võrguteenuste maht Eestis. Ettevõtte kasutab seda hinnangut, et määrata järgmise kalendriaasta toetusesumma tarbitava võrguteenuse ühe kWh (kilovatt-tunni) kohta, võttes arvesse ka erinevused prognoositud ja tegelike makstud toetuste summade vahel eelmisel perioodil (novembrist oktoobrini).

Klientidelt küsitakse tasu vastavalt prognoositud tasumääradele kilovatt-tunni (kWh) kohta. Erinevatel põhjustel erineb klientidelt saadud taastuvenergia tasu alati väljamakstud toetuste summast. Väljamakstavast summast rohkem või vähem kogutud tasude summad kajastatakse bilansis kas real „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ (ülejäagi korral) või real „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ (puudujäägi korral). Need saldod võetakse arvesse järgmise perioodi tasumäära arvestamisel, nagu eelpool kirjeldatud. Toetuste kogumine ja maksmine ei mõjuta ettevõtte koondkasumit. Vaata ka lisa 12.

Hüvitised töötajatele

Palk, riikliku pensioni sissemaksed, tasuline igaaastane puhkus, haiguspuhkus ja preemiad koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksudega kajastatakse kasumiaruandes sellel aastal, mil ettevõtte töötajad osutasid nendega seotud teenuseid. Bilansipäevaks tasumata summad kajastatakse kohustusena.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab ettevõtte prognoositava hüvitiste summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1.01.2008 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Käibemaks

Väljundkäibemaks on makstav maksuametile ühel kahest alljärgnevast varem aset leidvast sündmusest (a) klientidelt nõuete laekumisel või (b) klientidele kaupade või teenuste üleandmisel. Sisendkäibemaksu saab tavaliselt tasaarveldada väljundkäibemaksuga käibemaksu arve saamisel. Maksuamet lubab käibemaksu arveldamist netobaasil.

Muud maksuliigid Eestis

Ettevõtte kulused mõjutavad järgmised maksuliigid.

Maksuliik	Maksumäär
Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	Kuni 31.05.2009: 0.3%, kuni 31.07.2009: 1%, alates 01.08.2009: 1.4% töötajatele tehtud väljamaksetelt,
Erisoodustuste tulumaks	21/79 töötajatele tehtud erisoodustustelt
Maamaks	1-2.5% maa maksustatavalt väärtuselt aastas
Aktiisimaks elektrilt	Kuni 28.02.2010: 50 krooni MWh elektri kohta, alates 01.03.2010: 70 krooni MWh elektri kohta
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	21/79 ettevõtlusega mitteseotud kuludelt

Lisa 3

ARVESTUSPÕHIMÕTETE KASUTAMISEL RAKENDATUD OLULISED RAAMATUPIDAMISLIKUD HINNANGUD JA EELDUSED

Ettevõtte kasutab hinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summasid ning varade ja kohustuste bilansilist maksumust järgmisel majandusaastal. Hinnanguid ja eeldusi vaadatakse pidevalt üle ja need põhinevad juhtkonna kogemusel ja muudel teguritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevastel sündmustel, mida peetakse mõistlikuks antud olukorras. Lisaks hinnangutele kasutab juhtkond eeldusi ka arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Eeldused, millel on kõige olulisem mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summadele, ja hinnangud, mis võivad põhjustada olulisi korrigeerimisi varade ja kohustuste bilansilises maksumuses järgmisel majandusaastal, hõlmavad:

Tulude kajastamine (liitumistasud)

Ettevõtte kajastab kõik liitumis- ja muud teenustasud (lisa 13) tuluna hinnangulise kliendisuhte kestvuse jooksul, kuna ettevõttel on kohustus tagada elektritarne lõpptarbijale, pidada kinni teatud kvaliteedistandarditest, mis puudutavad elektrivarustuse kättesaadavust, ning tagada püsiv ühendus. Uuel ühendusel ei ole seetõttu iseseisvat väärtust ilma jätkuva võrguühendusega.

Juhtkonna hinnangul on kliendisuhte kestvuse perioodiks 20 aastat. Aruandeaastal kajastati tuluna liitumis- ja muud teenustasusid kokku summas 17 942 tuhat krooni (2009: 15 483 tuhat krooni). Kui kliendisuhte periood oleks 25% võrra pikem, väheneks aastane tulu liitumistasudelt 3 588 tuhat krooni (2009: 3 097 tuhat krooni).

Materiaalse põhivara kasulikud eluead

Materiaalsete põhivara (lisa 8) objektide hinnangulised kasulikud eluead põhinevad juhtkonna hinnangutel vara kasutamise perioodi kohta. Majanduslike eluigade hinnang põhineb ajaloolisel kogemusel ning võtab arvesse tootmisvõimsust ja varade füüsilist seisundit. Eelnev kogemus on näidanud, et kasulikud eluead on mõnikord olnud pikemad kui esialgselt hinnatud. Aruandeaastal oli kulum 307 472 tuhat krooni (2009: 303 638 tuhat krooni). Kui amortisatsioonimäärasid suurendatakse/vähendatakse 20% võrra, suureneks/väheneks amortisatsioonikulu aastas 61 494 tuhat krooni (2009: 60 728 tuhat krooni) võrra.

Lisa 4

UUED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Ettevõttele kohustuslikuks alates 01.01.2010:

IFRIC 18 „Klientide poolt üleantavad varad“

Tõlgendus selgitab klientide poolt üleantud varade kajastamist: nimelt neid asjaolusid, mille esinemisel on täidetud vastavus vara definitsioonile; vara arvele võtmist ning selle soetusmaksumuse mõõtmist; eraldi identifitseeritavate teenuste tuvastamist (üks või rohkem teenuseid üleantud vara eest); tulu ning klientidelt saadud raha kajastamist. Ettevõtte hindas IFRIC 18 mõju liitumistasude kajastamisele ning leidis, et senine arvestusmeetod (liitumistasud amortiseeritakse tulusse eeldetava kliendisuhete kestvuse jooksul) vastab IFRIC 18 põhimõtetele, mistõttu see tõlgendus ei mõjutanud finantsaruannet.

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Ettevõttele kohustuslikuks alates 01.01.2010, kuid ei ole Ettevõttele asjakohased:

„Muudatused IFRS-des“, välja antud aprillis 2009;

IFRIC 12 „Teenuste kontsessioonikokkulepped“

IFRIC 15 „Kinnisvara ehituslepingud“;

„Varjatud tuletisinstrumendid“ - IFRIC 9 ja IAS 39 muudatused, välja antud märtsis 2009;

IFRIC 16 „Välismaise üksuse netoinvesteeringu riskimaandmine“;

IFRIC 17 „Mitterahaliste varade üleandmine omanikele“;

IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“, muudetud jaanuaris 2008;

IFRS 3 „Äriühendused“, muudetud jaanuaris 2008;

IFRS 5 „Müügiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad“ muudatus (ja kaasnevad muudatused IFRS 1-s);

„Riskimaandamisnõuetele vastavad instrumendid“ - IAS 39 muudatus;

IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite esmarakendamine“ muudetud detsembris 2008;

„Rahas arveldatavad kontserni aktsiapõhised tehingud“ - IFRS 2 muudatused;

„Täiendavad erandid esmarakendajatele“ - IFRS 1 muudatused

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine ennetähtaegselt:

Standardi IAS 24 „Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine“ muudatus (muudetud novembris 2009, rakendub 1. jaanuaril 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). IAS 24 muudeti 2009. aastal: (a) seotud osapooli mõistet lihtsustati, täpsustati selle kavandatud tähendust ja elimineeriti ebakõlad mõistest ja (b) vähendati avalikustamise nõudeid riigiettevõtete puhul. Avalikustatud informatsioon seotud osapooli kohta käesolevas aruandes koostati kooskõlas muudetud IAS 24-ga.

Uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mida Ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis on välja antud ja muutuvad kohustuslikuks alates 01.01.2011 või hilisematel perioodidel ja mida Ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ osa 1: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). IFRS 9, mis anti välja novembris 2009, asendab IAS 39 need osad, mis käsitlevad finantsvarade klassifitseerimist ja mõõtmist. IFRS 9-t täiendati oktoobris 2010, käsitlemaks finantskohustuste klassifitseerimist ja mõõtmist. Peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
- Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t. tal on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglasel väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemiseesmärgil, kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglasel väärtuses muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglasel väärtuse muutusi ei hakata ümberklassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeeringult saadavat tulu.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamine muudatus on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglasel väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Kontsern hindab standardi põhimõtteid, mõjusid kontsernile ja kontserni poolt selle rakendamise ajastust.

„Muudatused IFRS-des“, välja antud mais 2010 (rakendumiskuupäevad on erinevad standardite lõikes; enamus muudatusi rakenduvad 1. jaanuaril 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Muudatused hõlmavad sisulisi muudatusi ja selgitusi järgmistes standardites ja tõlgendustes: IFRS 1 on muudetud (i) lubamaks eelmise raamatupidamistava järgset bilansilist maksumust kasutada materiaalse või immateriaalse põhivara tuletatud soetusmaksumusega, juhul, kui seda vara kasutati äritegevuses, mille tulud on reguleeritud, (ii) lubamaks sündmusest tulenevat ümberhindlust kasutada materiaalse põhivara tuletatud soetusmaksumusena ka juhul, kui ümberhindlus toimub esimeses IFRS-de kohaselt koostatud raamatupidamisaruandes hõlmatud perioodi jooksul ja (iii) nõudmaks esmarakendajalt selgitusi muutuste kohta arvestuspõhimõtetes või IFRS 1 vabastustes, mis on muutunud esimese IFRS vahearuande ja esimese IFRS raamatupidamise aruande vahel; IFRS 3 on muudetud (i) nõudmaks,

et sellised mittekontrollivad osalused, millel ei ole kehtivat osalust või mis ei anna omanikule õigust likvideerimise korral saada proportsionaalset osa ettevõtte netovaradest, tuleb kajastada õiglasel väärtuses (v.a juhul, kui mingi muu IFRS standard nõuab muud mõõtmise alust), (ii) andmaks juhiseid omandatava ettevõtte aktsiapõhiste maksete kajastamiseks, kui neid äriühenduse tulemusena ei asendatud või asendati vabatahtlikult ja (iii) selgitamaks, et muudatusi tingimuslikes tasudes, mis tekkisid enne muudetud IFRS 3 (välja antud jaanuaris 2008) rakendumiskuupäeva toimunud äriühendustest, kajastatakse lähtuvalt eelmises IFRS 3 versioonis kehtinud juhiste; IFRS 7 on muudetud, selgitamaks teatud avalikustamise nõudeid, peamiselt (i) lisades selgesõnalise rõhuasetuse kvalitatiivse ja kvantitatiivse info seostamise kohta finantsriskide olemuse ja ulatuse avalikustamisel, (ii) eemaldades nõude avalikustada selliste finantsvarade bilansiline väärtus, mille tähtaeg on muudetud ja mis oleks muidu ületähtaegsed või mille väärtus oleks langenud, (iii) asendades tagatise õiglase väärtuse avalikustamise nõude üldisema nõudega avalikustada selle finantsmõju ja (iv) selgitades, et ettevõtte peab avalikustama ülevõetud tagatiste mahu bilansipäeva seisuga, mitte mahu aruandeperioodi jooksul; IAS 1 on muudetud selgitamaks, et omakapitali aruande komponentideks on kasum või kahjum, muu koondkasum, aruandeperioodi koondkasum ja tehingud omanikega ning et muu koondkasumi komponentide detailsem analüüs võib olla esitatud lisades; IAS 27 on muudetud, selgitamaks üleminekureegleid IAS 21, 28 ja 31 muudatustele, mis tekkisid muudetud IAS 27 (muudetud jaanuaris 2008) vastuvõtmisel; IAS 34 on muudetud, lisamaks täiendavaid näiteid olulistest sündmustest ja tehingutest, mida tuleb avalikustada lühendatud vahearuaandes, sh. ümberklassifitseerimised õiglase väärtuse hierarhias, muudatused finantsvarade klassifitseerimises või muudatused äri- või majanduskeskkonnas, mis mõjutavad ettevõtte finantsinstrumentide õiglasi väärtusi; ja IFRIC 13 on muudetud, selgitamaks boonuspunktide õiglase väärtuse mõõtmist. Ettevõtte hindab tõlgenduse mõju finantsaruandele.

Uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis veel ei kehti ja mida Ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt ning millele eeldatavasti ei ole olulist mõju Ettevõtte finantsaruannetele:

„Avalikustatav informatsioon – finantsvarade ülekandmised” – IFRS 7 muudatus (rakendub 1. juulil 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

„Edasilükkunud tulumaks: alusvarade maksumuse katmine” – IAS 12 muudatus (rakendub 1. jaanuaril 2012 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

„Ränk hüperinflatsioon ja fikseeritud kuupäevade eemaldamine esmarakendajate jaoks” – IFRS 1 muudatus (rakendub 1. juulil 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

„Märkimisõiguste emissioonide klassifitseerimine” – IAS 32 muudatus, välja antud oktoobris 2009 (rakendub 1. veebruaril 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IFRIC 19, „Finantskohustuste lunastamine omakapitaliinstrumentidega” (rakendub 1. juulil 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

„Minimaalsed rahastamisnõude ettemaksud” – IFRIC 14 muudatus (rakendub 1. jaanuaril 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused oluliselt finantsaruannet.

„Piiratud vabastus esmarakendajatele IFRS 7 võrdlusandmete avalikustamisel” – IFRS 1 muudatus (rakendub 1. juulil 2010 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused oluliselt finantsaruannet.

Lisa 5

FINANTSRISKIDE JUHTIMINE

Ettevõttes teostatakse riskijuhtimise funktsiooni vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud Enterprise Risk Management Model'i metoodikale, mis on välja töötatud Treadway komisjoni toetavate organisatsioonide komitee (COSO) poolt. Ettevõtte riske hinnatakse neljas kategoorias: strateegia-, tegevus-, finants-, ja väliste riskide suhtes. Finantsrisk hõlmab tururiski (sh valuutarisk, intressimäära risk), krediidiriski ja likviidsusriski. Finantsriskide juhtimise funktsiooni peamised eesmärgid on kehtestada riskide piirmäärad ja seejärel tagada, et avatus riskidele jääb nende piirmäärade raamesse. Teiste riskide juhtimise funktsioonid on mõeldud sisemiste poliitike ja protseduuride nõuetekohase funktsioneerimise tagamiseks, et vähendada neid riske. Riskijuhtimist jälgitakse juhatuse tasemel ning tulemustest kantakse ette nõukogule. Ettevõtte likviidsus-, intressi- ja valuutariske juhitakse ettevõtte finantsosakonnas.

Alljärgnevas tabelis on toodud ettevõtte finantsvarade ja finantskohustuste klassid vastavalt IAS 39 mõõtmiskategooriatele:

Laenud ja nõuded

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 6)	626 866	0	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 7)	337 234	189 133	184 424
▪ Nõuded ostjate vastu	336 949	189 115	184 377
▪ Muud nõuded	285	18	47
FINANTSVARAD KOKKU	964 100	189 133	184 424

Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 12)	558 430	257 366	180 566
Laenukohustused (lisa 11)	2 905 493	2 935 838	2 432 707
FINANTSKOHUSTUSED KOKKU	3 463 923	3 193 204	2 613 273

Krediidirisk

Ettevõtte on avatud krediidiriskile, mis on risk, et finantsinstrumendi üks pool põhjustab finantskahju teisele poolele kohustuse täitmata jätmise tõttu. Avatus krediidiriskile tuleneb ettevõtte müügitegevusest krediiditingimustel ja vastaspooltega tehtavate muudest tehingutest, mille tulemusena ettevõtte kajastab finantsvarasid. Ettevõtte riskijuhtimise põhimõtete kohaselt on ettevõtte lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid lubatud paigutada järgmistesse kodumaistesse finantsinstrumenditesse: krediidiasutuste üleöödeposiidid; krediidiasutuste tähtajalised deposiidid. Lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel juhindutakse järgmistest printsiipidest: likviidsuse tagamine, kapitali säilitamine, tulu teenimine.

Ettevõtte maksimaalne avatus krediidiriskile varade liikide lõikes on järgmine:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 6)	626 866	0	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 7)	337 234	189 133	184 424
▪ Nõuded ostjate vastu	336 949	189 115	184 377
▪ Muud nõuded	285	18	47
Finantsseisundi aruandes kajastatud varade avatus krediidiriskile kokku	964 100	189 133	184 424

Ettevõtte struktureerib enda poolt võetavat krediidiriski taset, kehtestades tehingupartneritele või tehingupartnerite rühmadele aktsepteeritavad riski piirangud. Krediidiriski taseme piirangud kinnitatakse regulaarselt juhtkonna poolt. Selliseid riske jälgitakse jooksvalt ning neid vaadatakse üle kaks korda aastas.

Ettevõtte raamatupidamisosakond vaatab üle ostjatelt laekumata nõuete vanuselise analüüsi ja kontrollib kord nädalas laekumistähtaja ületanud saldosid. Tulemustest teatakse ettevõtte finantsjuhile. On kehtestatud tingimused, mille korral antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale. Seetõttu peab juhtkond asjakohaseks anda vanuselist ja muud informatsiooni krediidiriski kohta, mis on avalikustatud lisas 7.

Krediidiriski kontsentratsioon

Ettevõtte on avatud krediidiriski kontsentratsioonile. Juhtkond jälgib ja avalikustab krediidiriskide kontsentratsiooni aruannete põhjal, kus on loetletud riskid seoses vastaspoolega, mille puhul nõuete saldode kogusumma ületab 5% ettevõtte omakapitalist. Seisuga 31.12.2010 oli ettevõttel üks vastaspool (jaotusvõrguettevõtja), (31.12.2009 j 01.01.2009: üks vastaspool), mille puhul nõuete saldode kogusumma oli 247 340 tuhat krooni (31.12.2009: 142 722 tuhat krooni, 01.01.2009: 127 808 tuhat krooni) ehk 73% ostjate vastu nõuete ja muude nõuete brutosummast (31.12.2009: 75%, 01.01.2009: 69%).

Tururisk

Ettevõtte on avatud tururiskile. Tururisk tuleneb avatud positsioonidest: (a) välisvaluutades ja (b) intressikandvates varades ja -kohustustes. Juhtkond kehtestab aktsepteeritava riski piirmäärad, mida jälgitakse igapäevaselt. Selle meetodi kasutamine ei väldi aga kahjumeid, juhul kui turullikumised on suuremad ja ületavad neid piirmäärasid.

Sensitiivsus allpool loetletud tururiskide suhtes põhineb ühe teguri muutusel, eeldades, et kõik ülejäänud tegurid jäävad konstantseks. Praktikas on see ebatõenäoline ja muutused mõnedes tegurites võivad olla omavahel seotud, näiteks intressimäära muutused ja valuutakursside muutused.

Valuutarisk

Valuutarisk ei tulene tehingutest ja saldodest, mille alusvaluutaks on euro, sest Eesti kroon on seotud euroga fikseeritud kursi alusel. Kuna enamike ettevõtte tehingute ja saldode alusvaluutaks on kas Eesti kroon või euro, ei ole ettevõtte avatud olulisele valuutariskile.

Tehingud muudes valuutades on ebaolulise suurusega: seisuga 31.12.2010, kui ka 31.12.2009 ja 01.01.2009 ei olnud ettevõttel finantsinstrumente muudes valuutades.

Intressimäära risk

Ettevõtte varad ei ole avatud õiglase väärtuse riskile, sest tal ei ole õiglases väärtuses kajastatud intressikandvaid finantsinstrumente ega fikseeritud intressiga finantsinstrumente. Rahavoogude intressimäära risk tuleneb ujuva intressimääraga laenukohustustest. Kuni 8.01.2010 oli ettevõttel laenuleping ja arvelduskrediidileping oma emaettevõttega. Mõlema lepingu puhul fikseeriti intressimäär kord aastas. Eespool nimetatud kohustused refinantseeriti 8.01.2010 pankade sündikaadilt saadud laenuga. Uue laenu intressimäär on Euribor + 300 baaspunkti. Laenulepingu järgi on ettevõttel õigus valida kolme kuu ja kuue kuu Euribori vahel iga järgmise intressiperioodi osas. Euribori fikseeritakse 1 päev

enne uue intressiperioodi algust: ettevõtte juhtkond võtab vastu otsuse, kas fikseerida intressi kolmeks või kuueks kuuks, lähtudes sellest, kumb variant on soodsam. Alljärgnevas tabelis on esitatud kokkuvõtlikult ettevõtte avatus intressimäära riskidele. Tabelis on esitatud finantsvarade ja -kohustuste kogusummad bilansilises maksumuses, esitatuna kas lepingujärgse intressi ümberarvestuse tähtaja või maksetähtaja järgi, olenevalt kumb toimub varem.

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>3 kuud kuni 12 kuud</i>	<i>Kokku</i>
31.12.2010			
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 6)	626 866	0	626 866
Pikaajalised laenukohustused (lisa 11)	2 905 493	0	2 905 493
Intressi muutustele avatud netopositsioon seisuga 31.12.2010	-2 278 627	0	-2 278 627
31.12.2009			
Lühiajalised laenukohustused (lisa 11)	2 046 586	0	2 046 586
Arvelduskrediit (lisa 11)	889 252	0	889 252
Intressi muutustele avatud netopositsioon seisuga 31.12.2009	-2 935 838	0	-2 935 838
01.01.2009			
Lühiajalised laenukohustused (lisa 11)	0	2 046 586	2 046 586
Arvelduskrediit (Lisa 11)	386 121	0	386 121
Intressi muutustele avatud netopositsioon seisuga 01.01.2009	-386 121	-2 046 586	-2 432 707

Ettevõtte intressimäära risk on piiratud pikemas perspektiivis sellega, et tulude ja kulude intressimäära riskid kompenseerivad suures osas teineteist. Vastavalt seadusandja tariifide määramise metodoloogiale kasutatakse turu intressimäära reguleeritud varade kapitali kaalutud keskmise hinna (WACC) määramisel, mida kasutatakse reguleeritud tulu arvutamisel. Turu intressitaseme tõustes suurenevad ka võrgutariifid.

Kui intressimäärad oleksid 31.12.2010 olnud 10 baaspunkti võrra madalamad (31.12.2009: 10 baaspunkti) või 100 baaspunkti võrra kõrgemad (31.12.2009: 100 baaspunkti), kusjuures kõik teised muutujad oleksid olnud konstantsed, siis oleks majandusaasta kasum olnud 2 905 tuhat krooni (2009: 2 936 tuhat krooni) võrra suurem või 29 055 tuhat krooni (2009: 29 359 tuhat krooni) võrra väiksem, peamiselt tulenevalt madalamast/kõrgemast intressikulust, mis tuleneb muutuvate intressimääradega kohustustest.

Ettevõtte jälgib oma finantsinstrumentide intressimäärasid. Alljärgnevas tabelis on esitatud kokkuvõtlikult vastavate majandusaastate sisemised intressimäärad aruannete põhjal, mida jälgivad juhtkonna võtmeisikud:

<i>% aastas</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Kohustused		
Pikaajalised laenukohustused (lisa 11)	4,28	4,81
Arvelduskrediit (lisa 11)	3,53	4,81

Muu hinnarisk

Ettevõtte ei ole avatud aktsiahinna riskile, kuna tal puuduvad hinnariskile avatud finantsinstrumendid.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ettevõttel tekib raskusi finantskohustuste täitmisel. Ettevõttel on igapäevane vajadus vabade rahaliste vahendite järele. Likviidsusriski juhivad ettevõtte finantsosakond. Ettevõtte eesmärk on saavutada stabiilne finantseerimisbaas, mis koosneb peamiselt kohustustest pankade ees ja võlakirjadest. Finantsosakond jälgib likviidsuspositsiooni ning teostab regulaarset likviidsuse stressitesti erinevate stsenaariumite korral, mis hõlmavad nii tavapäraseid kui ka keerulisemaid turutingimusi.

Alljärgnevas tabelis esitatakse kohustused seisuga 31.12.2010, 31.12.2009 ja 01.01.2009 nende lepinguliste tähtaegade järgi. Likviidsustabelis avaldatud summad on lepingujärgsed diskonteerimata rahavood.

Kui võlgnetav summa ei ole fikseeritud, määratakse avalikustatav summa kindlaks aruande kuupäeval esinevate tingimuste alusel. Maksed välisvaluutas arvestatakse ümber, kasutades bilansipäeva seisuga kehtivat valuutakurssi.

Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 31.12.2010 on alljärgnev:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused				
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 12)	531 257	0	0	531 257
Laenukohustused (lisa 11), sh kogunenud intress	27 173	118 542	3 022 944	3 168 659
Tulevased maksed kokku	558 430	118 542	3 022 944	3 699 916

Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 31.12.2009 on alljärgnev:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused				
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 12)	257 366	0	0	257 366
Panga ja emaettevõtte arvelduskrediidid (lisa 11)	889 252	0	0	889 252
Laenukohustused (lisa 11)	2 055 220	0	0	2 055 220
Tulevased maksed kokku	3 201 838	0	0	3 201 838

Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 01.01.2009 on alljärgnev:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused				
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 12)	180 566	0	0	180 566
Panga ja emaettevõtte arvelduskrediidid (lisa 11)	395 905	0	0	395 905
Laenukohustused (lisa 11)	0	123 460	2 056 874	2 180 334
Tulevased maksed kokku	576 471	123 460	2 056 874	2 756 805

Likviidsuse tagamiseks ning rahavoogude paremaks juhtimiseks on Ettevõtte sõlminud pankadega arvelduskrediidi lepingut kogusummas 312 939 tuhat krooni (31.12.2010). Lisaks arvelduskrediitidele on 31.12.2010 seisuga ettevõttel kasutamata laenulimiit summas 1 564 660 tuhat krooni. 01.01.2009 ja 31.12.2009 seisuga oli ettevõttel arvelduskrediit ja laenuleping oma emaettevõttega. Lisainformatsioon lisas 11.

Kapitali juhtimine

Ettevõtte peamiseks eesmärgiks kapitaliriski juhtimisel on tagada Ettevõtte jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu osanikele ja tagada kindlustunne kreditoridele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda. Selleks, et säilitada või parandada kapitali struktuuri on Ettevõttel võimalik reguleerida osanikele makstavaid dividende, tagastada osanikele sissemakstud osakapital, emiteerida uusi osakuid või võlakirju, võtta uusi laene, müüa varasid vähendamaks kohustusi.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab Ettevõtte kapitali jälgimiseks omakapitali ja varade suhet, mis saadakse jagades omakapitali kogusumma varade kogusummaga bilansipäeva seisuga. 2010 aastal nagu ka 2009 ja 2008 aastal oli Ettevõtte eesmärgiks säilitada omakapitali ja varade suhe vahemikus 35 - 55%.

Vastavalt laenulepingus fikseeritud tingimustele kasutab Ettevõtte kapitali jälgimiseks ka omakapitali osakaalu. Omakapitali osakaal koguvaradest moodustas 38% seisuga 31.12.2010, 38% seisuga 31.12.2009 ja 47% seisuga 01.01.2009.

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Kohustused			
Intressikandvad võlakohustused (Lisa 11)	2 905 493	2 935 838	2 432 707
Raha ja raha ekvivalendid (Lisa 6)	626 866	0	0
Netovõlg	2 278 627	2 935 838	2 432 707
Omakapital	2 501 551	2 199 508	2 597 621
Kokku kapital	4 780 178	5 135 346	5 030 328
Varad kokku	6 562 070	5 755 725	5 557 011
Omakapitali ja varade suhe	38%	38%	47%

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Õiglane väärtus on summa, mille eest võib finantsinstrumenti vahetada huvitatud osapoolte vahelises jooksvas tehingus, mis ei ole sundmüük või likvideerimine ning mida väljendab kõige paremini aktiivne noteeritud turuhind.

Finantsinstrumentide hinnangulised õiglasel väärtused on määratud kindlaks ettevõtte poolt, kasutades kättesaadavat turuinformatsiooni selle olemasolu korral ja asjakohaseid hindamismetodoloogiasid. Kuid kindlasti on vaja ka teha oletusi turuandmete tõlgendamiseks, et määrata kindlaks hinnanguline õiglane väärtus.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad

Ostjate vastu nõuete ja muude finantsnõuete bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglastele väärtustele.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud kohustused

Tarnijatele makstavate võlgade ja muude võlgade ning arvelduskrediidi bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglastele väärtustele.

Fikseeritud intressimääraga või fikseeritud riskimarginaaliga pikaajaliste laenukohustuste hinnanguline õiglane väärtus määratakse kindlaks kasutades hindamistehnikaid, mis põhinevad eeldatavatel rahavoogudel, mis on diskonteeritud sarnase krediidiriski ja järelejäänud lunastustähtajaga uute instrumentide jooksvate intressimääradega.

Juhtkonna hinnangul ei erine laenude õiglane väärtus seisuga 31.12.2010, 31.12.2009 ja 01.01.2009 oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna riskimarginaalid ei ole muutunud.

Lisa 6

RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Arvelduskontod pankades	276 866	0	0
Lühiajalised hoiused	350 000	0	0
Kokku raha ja raha ekvivalendid	626 866	0	0

Arvelduskontod ja deposiidid pankades:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
mis omavad Moody 'se krediireitingut Aa3	350 139	0	0
mis omavad Moody 'se krediireitingut Aa2	110 936	0	0
mis ei oma üldtunnustatud krediireitingut*	165 791	0	0
Kokku arvelduskontod ja deposiidid pankades	626 866	0	0

* SEB Pank AS ja Swedbank AS ei oma enam eraldi Moody'se krediireitinguid. Swedbank ASi emaettevõtte Swedbank AB omab Moody'se krediireitingut A2, SEB Pank ASi emaettevõtte Skandinaaviska Enskilda Banken AB omab Moody'se krediireitingut A1.

Lisa 7

NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED

tuhandetes kroonides 31/12/2010 31/12/2009 01/01/2009

Nõuded ostjate vastu

Ostjatelt laekumata arved	336 949	189 115	184 377
sh nõuded seotud osapooltele (lisa 22)	273 389	162 523	149 035
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus	-376	-388	0
Muud nõuded	285	18	47
sh intressinõuded	274	0	0
Finantsvarad kokku bilansisaldol "nõuded ostjate vastu ja muud nõuded"	337 234	189 133	184 424
Maksunõuded	3 958	15 371	6 402
sh tagastatav käibemaks	3 883	12 243	6 318
Ettemaksed	967	4 064	1 420
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku	342 159	208 568	192 246

Ostjate vastu nõuete ja muude nõuete krediitkvaliteedi analüüs:

tuhandetes kroonides 31/12/2010 31/12/2009 01/01/2009

Ostjatelt laekumata arved , mille tähtaeg ei ole veel saabunud

▪ Seotud osapooled ilma jaotusvõrkudeta	22 944	19 801	21 227
▪ Jaotusvõrgud	267 818	154 008	135 870
▪ Muud kliendid	45 710	14 755	23 547
Ostjatelt laekumata arved kokku, mille tähtaeg ei ole veel saabunud	336 472	188 564	180 644

Ostjatelt laekumata arved, mille laekumistähtaeg on möödas, kuid mis ei ole ebatõenäoliselt laekuvad

▪ laekumistähtajast on möödas 1 kuni 30 päeva	385	230	3 720
▪ laekumistähtajast on möödas 31 kuni 60 päeva	80	179	8
▪ laekumistähtajast on möödas 61 kuni 90 päeva	12	142	5
Ostjatelt laekumata arved, mille laekumistähtaeg on möödas, kuid mis ei ole ebatõenäoliselt laekuvad	477	551	3 733

Ostjatelt laekumata arved , mis on ebatõenäoliselt laekuvad

▪ laekumistähtajast on möödas 90 kuni 180 päeva	32	345	0
▪ laekumistähtajast on möödas 180 kuni 360 päeva	325	43	0
▪ laekumistähtajast on möödas üle 360 päeva	19	0	0
Ostjatelt laekumata arved kokku, mis on ebatõenäoliselt laekuvad	376	388	0
Ostjatelt laekumata arved kokku, mille laekumistähtaeg on möödas	853	939	3 733
Nõuded ostjate vastu kokku	336 949	189 115	184 377

Lisa 8

MATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes kroonides

	Maa	Ehitised	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muu	Lõpetamata ehitus	Kokku
Materiaalne põhivara 01.01.2009							
Soetusmaksumus 01.01.2009	49 600	182 840	3 553 498	2 472 351	297	0	6 258 586
Akumuleeritud kulum	0	-37 336	-759 975	-594 246	-16	0	-1 391 573
Jääkmaksumus 01.01.2009	49 600	145 504	2 793 523	1 878 105	281	0	4 867 013
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	479 915	479 915
Materiaalne põhivara kokku 01.01.2009	49 600	145 504	2 793 523	1 878 105	281	479 915	5 346 928

Liikumised 1.1.2009-31.12.2009

Lisandumised	8 554	0	0	1 675	465	453 312	464 006
Ümberliigitatud lõpetamata ehitusest	0	76 116	92 276	455 042	0	-623 434	0
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	0	0	0	0	0	7 898	7 898
Müük ja mahakandmine	-10	0	0	-110	0	0	-120
Arvestatud kulum	0	-7 337	-148 843	-147 330	-128	0	-303 638
Vara väärtuse langus	0	0	-12	-801	0	-80	-893
Liikumised kokku 1.1.2009-31.12.2009	8 544	68 779	-56 579	308 476	337	-162 304	167 253

Materiaalne põhivara 31.12.2009

Soetusmaksumus 31.12.2009	58 144	254 601	3 643 599	2 884 274	762	0	6 841 380
Akumuleeritud kulum	0	-40 318	-906 655	-697 693	-144	0	-1 644 810
Jääkmaksumus 31.12.2009	58 144	214 283	2 736 944	2 186 581	618	0	5 196 570
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	317 611	317 611
Ettemaksed	1 975	0	0	0	0	0	1 975
Materiaalne põhivara kokku 31.12.2009	60 119	214 283	2 736 944	2 186 581	618	317 611	5 516 156

Liikumised 1.01.2010-31.12.2010

Lisandumised	8 319	0	0	885	0	377 051	386 255
Ümberliigitatud lõpetamata ehitusest	0	11 664	117 201	307 849	0	-436 714	0
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	0	0	0	0	0	15 361	15 361
Müük ja mahakandmine	-18	0	0	-4 080	0	0	-4 098
Arvestatud kulum	0	-7 563	-146 758	-152 965	-186	0	-307 472
Vara väärtuse langus	0	0	-56 034	-909	0	-4 711	-61 654
Liikumised kokku 1.01.2010-31.12.2010	8 301	4 101	-85 591	150 780	-186	-49 013	28 392

Materiaalne põhivara 31.12.2010

Soetusmaksumus 31.12.2010	66 445	263 417	3 684 744	3 153 076	762	0	7 168 444
Akumuleeritud kulum	0	-45 033	-1 033 391	-815 715	-330	0	-1 894 469
Jääkmaksumus 31.12.2010	66 445	218 384	2 651 353	2 337 361	432	0	5 273 975
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	268 598	268 598
Ettemaksed	1 975	0	0	0	0	0	1 975
Materiaalne põhivara kokku 31.12.2010	68 420	218 384	2 651 353	2 337 361	432	268 598	5 544 548

Lõpetamata ehitus sisaldab peamiselt alajaamade ja elektrienergia ülekandeliinide ehitust. Lõpetamisel kantakse need varad ehitiste ja rajatiste alla.

Lõpetamata ehituse lisandumised 31.12.2010 lõppenud aruandeaastal sisaldavad kapitaliseeritud laenukulutusi summas 15 361 tuhat krooni (2009: 7 898 tuhat krooni). Kapitaliseerimismäär oli 4,4%.

2010.a. alustas Ettevõtte ettevalmistus töid teise Eesti-Soome vahelise ühenduse (Estlink 2) väljaehitamise osas, kaasarvatud olemasolevate liinide põhjalik renoveerimine läbilaske võime suurendamise eesmärgil. Ülalpool mainitud tegevuste tulemusena said osad liinidega seotud vananenud varadest allahinnatud (2010: 42 930 tuhat krooni, 2009: 0 krooni) ja liinid renoveeritud.

Lisa 9

KASUTUSRENT

Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tulud

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Hooned	6 434	1 525
Ülekandeseadmed	12 823	9 618
Kasutusrendi tulu kokku (lisa 15)	19 257	11 143

Ülekandeseadmed

Ettevõttel on kasutusrendileping, mille kohaselt renditakse välja liinimastidele kinnitatud kiudoptilise kaabli vabu kiude. See kaabel toimib ka liinide piksekaitsetrossina ja ettevõtte kasutab kiude oma tehniliseks sideks. Vabad kiud on antud rendile Televõrgu AS'ile. Rendileping sisaldab piirangut, mille kohaselt ei tohi ettevõtte anda oma ülekandeseadmeid kasutuseks teistele telekommunikatsioonivaldkonnas tegutsevatele ettevõtetele. Leping kehtib kuni 31.3.2025. Iga-aastane rendimaksete suurus sõltub aasta jooksul väljarenditud kiudude pikkusest.

Andmed varade (rajatiste) kohta, mis on antud rendile kasutusrendi tingimustel

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Soetusmaksumus	90 675	73 811	71 024
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-33 975	-28 097	-22 489
Jääkmaksumus	56 700	45 714	48 535

Arvestatud kulum

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Arvestatud kulum	5 709	5 621

Järgmiste perioodide renditulu mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest.

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>
sh kuni 1 aasta	12 824	12 823
1-5 aastat	51 296	51 292
üle 5 aasta	118 622	131 436
Järgmiste perioodide rendimaksed kokku	182 742	195 551

Ettevõtte kui rentnik

Kasutusrendi kulud:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Ehitised	564	6 537
Transpordiseadmed	873	1 368
Muud masinad ja seadmed	1 470	26
Kasutusrendikulud kokku	2 907	7 931

Kõik rendilepingud on katkestatavad lühikese etteteatamistähtajaga.

Lisa 10

IMMATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes kroonides

	Omandatud tarkvara	Maa kasutusõigus	Kokku
Immateriaalne põhivara 1.1.2009			
Soetusmaksumus 1.1.2009	262	12 141	12 403
Akumuleeritud amortisatsioon	-110	-360	-470
Jääkmaksumus 1.1.2009	152	11 781	11 933
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	5 904	0	5 904
Immateriaalne põhivara kokku 1.1.2009	6 056	11 781	17 837
Liikumised 1.1.2009-31.12.2009:			
Lisandumised	9 181	3 935	13 116
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	344	0	344
Amortisatsioonikulu	-146	-150	-296
Liikumised kokku 1.1.2009-31. 12.2009	9 379	3 785	13 164
Immateriaalne põhivara 31.12.2009			
Soetusmaksumus 31.12.2009	630	16 075	16 705
Akumuleeritud amortisatsioon	-257	-509	-766
Jääkmaksumus 31.12.2009	373	15 566	15 939
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	15 062	0	15 062
Immateriaalne põhivara kokku 31.12.2009	15 435	15 566	31 001
Liikumised 1.01.2010-31.12.2010			
Lisandumised	14 780	2 621	17 401
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	841	0	841
Amortisatsioonikulu	-556	-190	-746
Liikumised kokku 1.01.2010-31.12.2010	15 065	2 431	17 496
Immateriaalne põhivara 31.12.2010			
Soetusmaksumus 31.12.2010	3 364	18 696	22 060
Akumuleeritud kulum	-813	-699	-1 512
Jääkmaksumus 31.12.2010	2 551	17 997	20 548
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	27 949	0	27 949
Immateriaalne põhivara kokku 31.12.2010	30 500	17 997	48 497

Lisa 11

LAENUKOHUSTUSED

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Arvelduskrediit (lisa 22)	0	889 252	386 121
sh panga arvelduskrediit	0	243	0
Emaettevõttelt võetud pikaajaliste laenude lühiajaline osa	0	2 046 586	0
Lühiajalised laenukohustused kokku	0	2 935 838	386 121
Pikaajaline panga laen	2 905 493	0	0
Pikaajaline laen emaettevõttelt (lisa 22)	0	0	2 046 586
Pikaajalised laenukohustused kokku	2 905 493	0	2 046 586
Laenukohustused kokku	2 905 493	2 935 838	2 432 707

Ettevõtte laenukohustuste alusvaluutad on järgmised:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Laenukohustused vormistatud Eesti kroonides	0	2 935 595	2 432 707
Laenukohustused vormistatud Eurodes	2 905 493	243	0
Laenukohustused kokku	2 905 493	2 935 838	2 432 707

Ettevõtte kasutas aasta jooksul finantseerimiseks kahte liiki krediiti:

Laen

Ettevõtte sõlmis 28.12.2009 sündikaatlaenu lepingu 187 miljonit eurot (2 925 914 tuhat krooni) tähtajaga 28.12.2012. Kogu laenusumma võeti välja 8.01.2010. Intressimääraks on Euribor + 3,00%.

2009. aastal oli ettevõttel laenuleping Eesti Energia AS-iga. Vastavalt lepingule oli Eesti Energia AS laenanud ettevõttele tähtajatult 2 046 586 tuhat krooni, omades tagasikutsumise õigust 13-kuulise etteteatamisajaga. Intressimäärad kinnitati Eesti Energia AS-i poolt üheks aastaks vastavalt tegelikule keskmisele Eesti Energia AS-i makstud intressikulule ja ettevõtte riskimarginaalile. 2009. aastal oli laenu sisemine intressimäär 4,88%. Sündikaatlaenuleping kohustas ettevõtet tagastama laenu emaettevõttele täies ulatuses. Ettevõtte maksis laenu tagasi emaettevõttele 08.01.2010.

31.12.2010 seisuga oli ettevõttel välja võtmata laenulimiit summas 1 564 660 tuhat krooni. Õigus võtta välja osa või kõik Euroopa Investeeringuspanga poolt antud laenust (1 173 495 tuhat krooni) kehtib 36 kuu jooksul lepingu allakirjutamise kuupäevast 18.11.2010. Vastavalt Nordic Investment pangaga 20.10.2010 sõlmitud lepingule, on võimalik välja võtta osa või kõik laenusummast (391 165 tuhat krooni) perioodil 08.07.2011-31.12.2014. Mõlema laenulepingu puhul määratakse intressimäär enne laenusumma väljavõtmist.

Arvelduskrediit

Perioodil 1.01.2010-8.01.2010 ja aastal 2009 kasutas ettevõtte arvelduskrediiti toleaeagselt emaettevõttelt Eesti Energia AS. Intressimääraks oli 4,88% (2009: 4,81%). Eelmises punktis toodud sündikaatlaenu väljavõtmise päeval maksti Eesti Energia AS-le tagasi kogu kasutatud arvelduskrediit ning vastav arvelduskrediidileping lõpetati. Koos sündikaatlaenu lepinguga sõlmiti ka sündikaadis osalevate pankadega neli arvelduskrediidilepingut limiitide kogusummaga 20 miljonit eurot (312 932 tuhat krooni). Kõigi lepingute tähtaeg ja intress kasutatud osalt on samad, mis sündikaatlaenulgi. Bilansipäeva seisuga ettevõtte ei kasutanud arvelduskrediiti (31.12.2009: 889 252 tuhat krooni, 01.01.2009: 386 121 tuhat krooni).

Lisa 12

VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>01/01/2009</i>
Võlad tarnijatele	255 207	124 847	71 195
sh võlad seotud osapooltele (lisa 22)	126 913	59 490	32 049
Võlad ostetud materiaalse ja immateriaalse põhivara eest	38 824	27 393	30 428
sh võlad seotud osapooltele (lisa 22)	53	36	0
Taastuvenergia toetused elektrienergia tootjatele (lisa 2)	236 021	104 126	77 803
Kogunenud intressid	27 173	0	0
Muud võlad	1 205	1 000	1 140
sh võlad seotud osapooltele (lisa 22)	500	500	500
Finantskohustused kokku bilansisaldol „võlad tarnijatele ja muude võlad“	558 430	257 366	180 566
Maksuvõlad	6 522	5 017	4 950
Sotsiaalkindlustusmaks	2 910	2 241	2 215
Üksikisiku tulumaks	1 692	1 302	1 236
Töötuskindlustusmaks	306	232	50
Kohustusliku kogumispensioni sissemaksed	72	22	82
Ettevõtte ja erisoodustuste tulumaks	49	0	37
Aktsiisimaks	1 493	1 220	1 330
Viitvõlad - töötajate hüvitised	3 491	5 245	6 999
Palgad	0	2 301	2 203
Preemia	782	0	1 474
Puhkusetasu	1 816	2 186	2 117
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustuse maksed	893	751	1 195
Kinnipeetud summad	0	7	10
Muud võlad	165	6 210	14 207
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	568 608	273 838	206 722

Lisa 13

TULEVASTE PERIOODIDE TULUD

Liitumis- ja muudest teenustasudest

tuhandetes kroonides

Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudest teenustasudest 1.1.2009	319 961
Liikumised 1.1.2009-31.12.2009:	
Saadud liitumis- ja muud teenustasud	42 063
Müügituluna kajastatud liitumis- ja muud teenustasud	-15 483
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudest teenustasudest 31.12.2009	346 541
Liikumised 1.01.2010-31.12.2010:	
Saadud liitumis- ja muud teenustasud	20 786
Müügituluna kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisa 15)	-17 942
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudest teenustasudest 31.12.2010	349 385

Sihtfinantseerimisest

tuhandetes kroonides

Sihtfinantseerimise ettemaksud 01.01.2009	0
Sihtfinantseerimise ettemaksud 31.12.2009	0
Euroopa Liidult saadud toetused	237 033
Sihtfinantseerimise ettemaksud 31.12.2010*	237 033
sh pikaajalised ettemaksud	237 033

* Täiendav informatsioon on esitatud Lisas 23.

OMAKAPITAL

Ettevõtte osakapital koosneb ühest osast nimiväärtusega 2 190 524 tuhat krooni (31.12.2009: 2 100 000 tuhat krooni, 01.01.2009: 2 100 000 tuhat krooni). Osa eest on täielikult makstud.

2010. aastal ainuosaniku otsusega suurendati osakapitali 90 524 tuhat krooni võrra. Osa nimiväärtuse suurendamise eest tasuti detsembris 2010.

Majandusaastal 1.1.2010-31.12.2010 dividende ei makstud. (2009: kuulutati välja ja maksti dividendid summas 480 092 tuhat krooni ja nendega kaasnes tulumaks summas 127 619 tuhat krooni).

Seisuga 31.12.2010 moodustas ettevõtte kohustuslik reservkapital 44 039 tuhat krooni (31.12.2009: 44 039 tuhat krooni, 01.01.2009: 30 261 tuhat krooni). Seisuga 31.12.2010 on Ettevõttel kohustus kanda täendavalt kohustuslikku reservkapitali 10 576 tuhat krooni (31.12.2009 0 kr, 01.01.2009: 13 778 tuhat krooni).

Seisuga 31.12.2010 oli ettevõtte jaotamata kasum 266 988 tuhat krooni (31.12.2009: 55 469 tuhat krooni, 01.01.2009 467 360 tuhat krooni). Alates 1. jaanuarist 2008 on dividendidena jaotatavale puhaskasumile kohaldatav tulumaksumäär 21/79. Seisuga 31.12.2010 on võimalik jaotada 202 565 tuhat krooni netodividendidena (31.12.2009: 43 821 tuhat krooni, 01.01.2009: 358 330 tuhat krooni) ja vastav tulumaks oleks 53 847 tuhat krooni (31.12.2009: 11 648 tuhat krooni, 01.01.2009: 95 252 tuhat krooni).

Lisa 15

MÜÜGITULU

Müügitulu analüüs tegevusvaldkondade lõikes:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Bilansi- ja reguleerimisenergia müük	247 736	102 385
Võrguteenuste müük		
Ülekandetasud	1 052 067	1 010 800
Müügitulu liitumistasudest (lisa 13)	17 942	15 483
Muud võrguteenused*	36 598	35 490
Võrguteenuste müük kokku	1 106 607	1 061 773
Muude kaupade ja teenuste müük		
Ülekandeseadmete rent (lisa 9)	12 823	12 626
Vanametalli müük	11 048	634
Hoonete rent (lisa 9)	6 434	1 525
Muude teenuste müük*	5 739	2 309
Muud kaubad	42	61
Muude kaupade ja teenuste müük kokku	36 086	17 155
Müügitulu kokku	1 390 429	1 181 313

* 2009.a. aastaaruandes olid dispetšeri- ja reguleerimisteenused kajastatud muude võrguteenuste all. Käesolevas aastaaruandes on need teenused kajastatud muude teenuste all; võrdlusperioodi kulud summas 2 089 tuhat krooni on vastavalt ümberklassifitseeritud.

Müügitulu analüüs klientide geograafilise asukoha järgi:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Eesti	1 360 985	1 109 117
Läti	19 511	35 976
Venemaa	5 945	35 927
Leedu	3 724	293
Soome	264	0
Müügitulu kokku	1 390 429	1 181 313

Lisa 16

MUUD ÄRITULUD

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Saadud viivised, trahvid ja hüvitised	308	0
Kasum materiaalse põhivara müügist	961	244
Netokasum valuutakursi muutustest	0	37
Muu tulu	79	2
Muud äritulud kokku	1 348	283

Lisa 17

KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Bilansiteenuse osutamiseks ostetud elektrienergia		
Ostetud bilansienergia	149 132	94 871
Ostetud võimsuse reguleerimise teenus	92 212	5 313
Bilansiteenuse osutamiseks ostetud elektrienergia kokku	241 344	100 184
Süsteemiteenuste kulud		
Ostetud elektrienergia reservid	67 246	64 903
Reaktiivenergia	2 528	2 391
Süsteemiteenuste kulud kokku	69 774	67 294
Elektrienergia võrgukadude kompenseerimiseks		
Elektrienergia mittetaastuvatest energiaallikatest	178 317	174 170
Elektrienergia võrgukadude kompenseerimiseks kokku	178 317	174 170
Hooldus- ja remonditööd		
Põhitegevuse rajatistele ja seadmetele	68 175	66 276
Tootmishoonetele ja -territooriumitele	11 414	6 514
Demontaažitööd ja jäätmete käitlemine	2 028	2 693
Muud kulud	3 077	1 163
Hooldus- ja remonditööd kokku	84 694	76 646
Muud kulud		
Operatiivkäidu- ja dispetšerjuhtimiskulud	9 024	9 054
Muud kulud	7 600	24 854
Muud kulud kokku	16 624	33 909
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	590 753	452 203

Lisa 18

MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Transpordi- ja töövahendite kulud	1 235	1 596
Valve-, kindlustus- ja töökaitsealased kulud	4 323	3 335
Bürookulud	6 456	8 229
Uurimistööde ja konsultatsioonide kulud	6 169	5 781
Telekommunikatsioonikulud	14 065	14 024
Infotehnoloogia	6 752	6 484
Koolitus- ja muud tegevuskulud	7 045	8 439
Mitmesugused tegevuskulud kokku	46 045	47 888

Lisa 19

TÖÖJÕUKULUD

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	42 607	39 611
Muud hüvitised	236	289
Töölepingu lõpetamise hüvitised	187	1 247
Muud tasud	1 267	898
Töövõtjatele arvestatud kokku	44 297	42 045
Sotsiaalmaks	14 669	14 131
Töötuskindlustusmaksed	555	398
Tööjõukulud kokku	59 521	56 574
sh hüvitised juhatuse ja nõukogu liikmetele		
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	3 140	2 836
Erisoodustused	278	143
Teenistuslepingu lõpetamise hüvitised	0	340
Sotsiaalmaks	1 151	1 095
Hüvitised juhatuse ja nõukogu liikmetele kokku	4 546	4 414

Keskmine töötasu kuus oli 26 301 krooni (2009: 26 198 krooni).

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Juhatuse liikmetele makstakse teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise eest hüvitust, mis võrdub kolme kuu teenistustasuga.

Lisa 20

MUUD ÄRIKULUD

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Ettevõtlusega mitteseotud kulud	434	606
Tasutud viivised, trahvid ja hüvitused	1	23
Netokahjum valuutakursi muutustest	5	2
Tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludest	75	136
Muud ärikulud	134	3
Kokku muud ärikulud	649	770

Lisa 21

FINANTSTULUD JA -KULUD

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Finanstulud		
Intressitulu	1 334	0
Kasum valuutakursi muutustest	22	0
Kokku finanstulud	1 356	0
Finantskulud		
Intressikulu	-130 876	-117 958
Kahjum valuutakursi muutustest	0	-20
Kokku finantskulud	-130 876	-117 978
Miinus: Kapitaliseeritud finantskulud (lisa 8, 10)	16 202	8 242
Kokku finantskulud	-114 674	-109 736

Detailsem informatsioon ettevõtte poolt võetud sündikaalaenu osas on esitatud Lisas 11.

Lisa 22

SALDOD JA TEHINGUD SEOTUD OSAPPOOLTEGA

Üldjuhul seotud osapoolteks loetakse osapooli, kui nad on ühise kontrolli all või kui ühel osapoolel on võime kontrollida teist osapoolt või tal on oluline mõju või ühine kontroll teise osapooli üle finantsiliste ja tegevusalaste otsuste tegemisel. Iga võimaliku seotud osapooli suhet käsitledes pööratakse tähelepanu suhte sisule, mitte üksnes juriidilisele vormile.

Ettevõtte majandusaasta aruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- (I) Riik ja riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted
- (II) Juhatus ja nõukogu
- (III) eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted
- (IV) kuni 27.01.2010 emaettevõtte ja teised konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (s.t. sõsarettevõtted)

Tasumata saldod seotud osapooltega olid järgmised:

tuhandetes kroonides 31/12/2010 31/12/2009 01/01/2009

Nõuded ostjate vastu (lisa 7)

Emaettevõtte	0	4 033	118
Sõsarettevõtted	0	144 403	135 699
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	273 389	14 087	13 218
Nõuded ostjate vastu kokku (lisa 12)	273 389	162 523	149 035
sh võrguettvõtjad	250 445	144 500	128 928

Võlad tarnijatele ja muud võlad

Emaettevõtte	0	17 539	13 206
Sõsarettevõtted	0	42 290	19 316
Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	127 466	197	27
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	127 466	60 026	32 549

Arvelduskrediit (lisa 11)

Emaettevõtte	0	889 009	386 121
--------------	---	---------	---------

Lühiajalised laenukohustused (lisa 11)

Emaettevõtte	0	2 046 586	0
--------------	---	-----------	---

Pikaajalised laenukohustused (lisa 11)

Emaettevõtte	0	0	2 046 586
--------------	---	---	-----------

Tulud ja kulud seotud osapooltega tehingutest:

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>Seotud osapool</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Tulu kaupade ja teenuste müügist	Emaettevõtte ¹	7 839	30 473
	Sõsarettevõtte ¹	131 239	871 589
	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	1 090 187	93 990
Tulu kaupade ja teenuste müügist kokku		1 229 265	996 052
Kaupade ja teenuste ost	Emaettevõtte ¹	5 427	57 949
	Sõsarettevõtte ¹	29 550	212 071
	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	214 891	3 970
Kaupade ja teenuste ost kokku		249 868	273 990
Intrassikulud	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	0	0
	Emaettevõtte ¹	2 783	117 950
sh: Kapitaliseeritud laenukasutuse kulutused (lisa 21)		- 301	-8 242
Investeeringud põhivarasse	Emaettevõtte ¹	379	65 247 ²
	Sõsarettevõtte ¹	2 108	16 436
	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	928	3 805
Investeeringu põhivarasse kokku		3 415	85 488

¹ Ettevõtte kuulus Eesti Energia kontserni kuni 27.01.2010. 2010.a. seotud osapooltega käivetes on muuhulgas kajastatud 2010.a. jaanuarikuu tehingud Eesti Energia kontserni ettevõtetega.

² Ettevõtte eraldus Eesti Energia kontsernist: osteti ärihoone aadressil Kadaka tee 42 ja hoone juurde kuuluv maa kogusummas 64 mln krooni.

Tehingud äriühingutega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed ja nende lähedased omavad olulist mõjuvõimu

<i>tuhandetes kroonides</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Teenuste müük	5	5
Teenuste ost	21	0

Tegevjuhtkonnale ja juhatuse liikmetele arvestatud kompensatsioonid on avalikustatud lisas 19.

Lisa 23

TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED JA SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED

Võrgu arenduskohustused

Elektrituruseaduse kohaselt on võrguettevõtjal kohustus arendada võrku viisil, mis tagab oma teeninduspiirkonnas võimaluse järjepidevalt osutada ettenähtud tingimuste kohast võrguteenust.

Siduvad tulevikukohustused investeringuteks

Seisuga 31.12.2010 oli ettevõttel materiaalse põhivara suhtes lepingujärgsed siduvad tulevikukohustused kapitalikulusteks summas 3 618 496 tuhat krooni (31.12..2009: 283 748 tuhat krooni, 01.01.2009: 233 565 tuhat krooni). Neist suurim on Eestit ja Soomet ühendava teise veealuse elektrikaabli Estlink 2 ehitamise lepingud aastatel 2011-2014. Eleringi osa selles on 2 845 299 tuhat krooni.

Ettevõtte on seisuga 31.12.2010 juba sõlminud kaks pikaajalist (15-20 aastat) laenulepingut kokku summas 100 miljonit eurot (1 564 660 tuhat krooni) Estlink 2-ga seotud tulevikukohustuste finantseerimiseks. Samuti on Euroopa Liit eraldanud ettevõttele 50 miljonit eurot (782 330 tuhat krooni) tagastamatut abi Estlink 2 ehituseks, millest 15 miljonit eurot (234 699 tuhat krooni) oli ka bilansipäevaks ettevõttele välja makstud. Ettevõtte arvates on tulevane rahavoog äritegevusest koos finantseerimisega piisav nende ja sarnaste tulevikukohustuste katmiseks.

Maksualased õigusaktid

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intress ja trahvid. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Muud õiguslikud nõuded, mis mõjutavad kasumlikkust:

Vastavalt Konkurentsiameti poolt kasutatavatele elektrivõrkude võrgutasude arvutamise metoodikale arvutatakse võrgutariifid igaks aastaks, kasutades sealjuures tariifi taotlusele eelneva 12 kuu teadaolevaid elektri ülekandemahtusid. Kui tegelik ülekandemaht jääb nimetatud prognoosist väiksemaks, siis jääb ettevõttel osa tulusid saamata ning seda ei kompenseerita. Kui aga tegelikud ülekandemahud osutuvad suuremaks tariifide arvutusel kasutatutest, siis ka enam saadud tulusid ei pea ettevõtte tagasi maksma järgnevatel perioodidel.

Lisa 24

BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Euro kasutuselevõtmine

1. jaanuaril 2011 ühines Eesti Vabariik euroalaga ja võttis kasutusele euro, mis asendas Eesti krooni. Sellest tulenevalt on Elering OÜ arvestusvaluutaks alates 2011. aastast euro ning aastaaruanded järgnevate aastate kohta esitatakse eurodes. Võrdlusandmed arvestatakse eurodesse ümber üleminekukursiga 15,6466 EEK/EUR, mis on ühtlasi ka varasematel perioodidel kehtinud fikseeritud vahetuskurs.

Ettevõtte ümberkujundamine aktsiaseltsiks

Ettevõtte ainosanik tegi 25.02.2011 otsuse kujundada Elering OÜ ümber aktsiaseltsiks. Aktsiaseltsi aktsiakapital hakkab koosnema 140 000-st aktsiast nimiväärtusega 1000 eurot. Juhatuse ning nõukogu liikmed ja audiitor jäävad otsuse kohaselt samaks. Vastav ümberkujundamise kanne on Äriregistris tehtud 08.04.2011.a.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Elering AS (endine Elering OÜ) aktsionärile

Aruanne raamatupidamise aastaaruande kohta

Oleme auditeerinud kaasnevat Elering AS (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2010, koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õige ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ning õigeks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamus sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamus avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2010 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Me ei täheldanud auditi käigus vastuolusid kaasneva raamatupidamise aastaaruande ning elektrituruseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide vahel.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ago Vilu', is positioned above the name and title of the signatory.

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Aleksei Kadõrko', is positioned above the name and title of the signatory.

Aleksei Kadõrko
Vandeaudiitor, litsents nr 557

11. aprill 2011

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Elering OÜ jaotamata kasum seisuga 31.detsember 2010 oli 266 988 122 kr.

Elering OÜ juhatus teeb ainusaniikule ettepaneku jaotada ettevõtte jaotamata kasum:

Kohustuslikku reservkapitali	10 575 958 kr
Jaotamata kasumisse	256 412 164 kr

TEGEVJUHTKONNA ALLKIRJAD 2010.AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Elering OÜ 2010.a majandusaasta aruande allkirjastamine 11.aprill 2011.

Taavi Veskimägi
juhatuse esimees

Kalle Kilk
Juhatuse liige

Peep Soone
Juhatuse liige

ELERING OÜ MÜÜGITULU VASTAVALT EMTAK 2008-LE

Elering OÜ müügitulu jaguneb suuremate tegevusalade lõikes järgnevalt:

EMTAK*	Tegevusala	2010	2009
35121	Ülekande teenus-edastamine põhivõrgu kaudu	1 106 607	1 063 862
35141	Elektrienergia müük (bilansienergia)	247 736	102 385
77399	Mujal liigitamata masinate ja seadmete rentimine	12 823	12 626
47770	Muude kasutatud kaupade jaemüük	11 090	695
68201	Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	6 359	1 643

* EMTAK – Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator

elering
ÜHENDAME ENERGIAD

Kadaka tee 42 / 12915 Tallinn
telefon: 715 1222
faks: 715 1200
e-post: info@elering.ee

www.elering.ee

